

Poslovno poročilo
Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec
za leto 2024

Slovenj Gradec, februar 2025

KNJIŽNICA KSAVERJA MEŠKA SLOVENJ GRADEC
Ronkova 4
2380 Slovenj Gradec

Davčna številka: 60703067

Zavezanec za DDV: ne

Matična številka: 5518164000

Dejavnost: dejavnost knjižnic

Šifra dejavnosti: 91.110

Vpisana v sodni register pod številko vložka 1/04290/00
pri Okrožnem sodišču v Slovenj Gradcu

Šifra uporabnika: 37.419

Številka TRR: 01312-6030374109

RS Ministrstvo za finance Uprava RS za javna plačila
(Območna enota UJP Slovenska Bistrica)

Pooblaščenca oseba za zastopanje: Dragica Ropič, direktorica

KAZALO

1. UVOD.....	3
1.1. DEJAVNOST ZAVODA.....	3
1.1.1. Organi zavoda.....	4
1.1.2. Zakonske podlage za izvajanje dejavnosti javne službe.....	5
1.2. CILJI KNJIŽNICE KSAVERJA MEŠKA SLOVENJ GRADEC.....	6
1.2.1. Dolgoročni cilji Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec.....	6
1.2.2. Letni cilji Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec.....	7
2. POSLOVNO POROČILO.....	7
2.1. NOTRANJA ORGANIZACIJA DELA.....	7
2.1.1. Nabava in obdelava knjižničnega gradiva.....	7
2.1.2. Izposoja in vračanje gradiva.....	7
2.1.3. Informacijska in prireditvena dejavnost.....	8
2.2. KNJIŽNIČNO OSEBJE.....	9
2.2.1. Strokovno izobraževanje zaposlenih.....	9
2.3. KNJIŽNIČNA ZBIRKA.....	10
2.3.1. Pridobivanje knjižničnega gradiva.....	11
2.3.2. Struktura prirasta po vsebini in glede na namembnost gradiva.....	13
2.3.3. Izkazovanje ciljev nakupa za uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva.....	13
2.3.4. Odpis knjižničnega gradiva.....	14
2.4. ČLANI KNJIŽNICE.....	14
2.5. OBISK V KNJIŽNICI.....	15
2.5.1. Obisk zaradi izposoje oz. vračila knjižničnega gradiva.....	15
MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA ..	15
2.6. OBRATOVALNI ČAS.....	16
2.7. PREGLED PRIREDITEV IN DOGODKOV V KNJIŽNICI.....	16
2.8. DOMOZNANSKA DEJAVNOST.....	21
2.9. PROSTOR IN OPREMA.....	21
3. ZAKLJUČEK.....	23
4. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM.....	24

A. POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2024

1. UVOD

Letno poročilo določenega proračunskega uporabnika Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec (v nadaljevanju KKM) je sestavljeno v skladu z 21. členom zakona o računovodstvu iz:

- poslovnega poročila in
- računovodskega poročila, ki je sestavljeno iz računovodskih izkazov (bilance stanja, izkaza prihodkov in odhodkov) in pojasnil k izkazom.

Letno poročilo KKM za leto 2024 daje vpogled v podatke o opravljenem delu zavoda v minulem letu. Prinaša podatke o sestavi knjižnične zbirke, prirastu in izposoji gradiva, obisku in članih knjižnice. Pojasnjuje prizadevanje knjižnice za uspešno opravljanje njene primarne dejavnosti in njeno vlogo pri popularizaciji, spodbujanju in širjenju bralne kulture. V poročilu najdemo podatke o izobraževanju uporabnikov, izobraževanju delavcev knjižnice ter o prireditvah in drugih dogodkih v vseh enotah knjižnice.

Pojasnjuje tudi vpetost knjižnice v lokalno okolje in v proces vseživljenjskega učenja. Je odraz zastavljenega programa dela, zato v določenih delih komentira uspešnost načrtovanega. Ker pa ocena poslovanja temelji tudi na primerjavi rezultatov prejšnjih let, primerja uspešnost poslovanja v nekaterih najpomembnejših segmentih poslovanja. Dosežene rezultate vrednoti s postavljenimi normativi v Pravilniku o izpolnjevanju pogojev za opravljanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Letno poročilo knjižnice je pripravljeno na podlagi podatkov, ki so jih pripravili strokovni delavci in računovodska služba ter izpisov statistik v programski opremi COBISS3.

1.1. DEJAVNOST ZAVODA

Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec je splošna javna knjižnica, namenjena izobraževanju, informiranju, kulturni razgledanosti in razvedrilu občanov. Dejavnost opravlja za 21.633 prebivalcev Mislinjske doline (17.062 MO Slovenj Gradec in 4.571 O Mislinja – podatki za drugo polovico leta 2024). Ustanoviteljici zavoda sta Mestna občina Slovenj Gradec, Šolska ulica 5, Slovenj Gradec in Občina Mislinja, Šolska cesta 34, Mislinja, ustanoviteljske pravice in obveznosti do zavoda izvajata Občinski svet mestne občine Slovenj Gradec in Občinski svet občine Mislinja.

Zavod je pravni naslednik Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec, ki jo je ustanovila Skupščina občine Slovenj Gradec z odlokom o ustanovitvi, objavljenem v Uradnem listu RS, št. 17/91 in 2/92. Ustanoviteljske pravice sta z odlokom objavljenim v Uradnem listu RS, št. 86/02 prevzeli Mestna občina Slovenj Gradec in Občina Mislinja. Začetek delovanja knjižnice v Slovenj Gradcu datira v leto 1949, ko je bila ustanovljena Okrajna ljudska knjižnica, ki je samostojno delovala do leta 1975. Istega leta je bila kot samostojna enota vključena v Zavod za kulturo Slovenj Gradec, ki je deloval do leta 1991.

Poslanstvo Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec kot javnega zavoda je trajno in nemoteno opravljanje knjižnične dejavnosti.

Zavod je pravna oseba, s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi v pravnem prometu, kot jih določa zakon in odlok o ustanovitvi. Zavod je vpisan v sodni register pri Okrožnem sodišču v Slovenj Gradcu pod registrsko številko 1/04290/00 in v razvid knjižnic pri Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani pod številkami: 111 Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec, 112 knjižnica Slovenj Gradec, 113 knjižnica Mislinja, 114 knjižnica Pameče – Troblje in 115 knjižnica Podgorje.

V sestavo javnega zavoda Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec sodijo:

- Knjižnica Slovenj Gradec, Ronkova 4, Slovenj Gradec
- Knjižnica Mislinja, Šolska cesta 55, Mislinja
- Knjižnica Podgorje, Podgorje 172, Podgorje pri Slovenj Gradcu in
- Knjižnica Pameče-Troblje, Pameče 134, Slovenj Gradec.

Mreža knjižnic je objavljena kot priloga Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS 73/2003).

V okviru dejavnosti, skladnih z uredbo o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti (Uradni list RS, št. 2/02), knjižnica:

- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju,
- zagotavlja dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjeni spodbujanju bralne kulture,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizira kulturne prireditve, ki so povezane s knjižnično dejavnostjo,
- prireja seminarje, strokovna posvetovanja, tečaje in predavanja,
- vzdržuje stike s sorodnimi zavodi doma in v tujini,
- izmenjuje knjižnične prireditve in razstave,
- pripravlja in izdeluje vse vrste publikacij v knjižni in neknjižni obliki,
- posreduje bibliografske in druge informacijske proizvode in storitve,
- pridobiva in izobražuje uporabnike,
- informacijsko opismenjuje,
- varuje knjižnično gradivo, ki je kulturni spomenik,
- opravlja drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo ter
- zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo.

Zavod pridobiva sredstva za opravljanje svoje dejavnosti iz proračunov lokalnih skupnosti ustanoviteljic in na podlagi prijav na različne razpise Ministrstva za kulturo in drugih. Poleg tega lahko pridobiva sredstva iz nejavnih virov:

- s članarinami in zamudninami,
- s prodajo rabljenega knjižničnega gradiva na trgu,
- iz drugih zakonitih virov.

Sredstva za izvajanje javne službe, ki jih zagotavljajo ustanoviteljice iz proračuna, pokrivajo finančna sredstva za plače zaposlenih, za materialne stroške, za nakup knjižničnega gradiva ter za nakup in vzdrževanje prostorov in opreme.

Ustanoviteljici zagotavljata sredstva za izvajanje javne službe tekoče po dvanajstinah. Ustanoviteljici zagotavljata sredstva za izvajanje javne službe knjižnice skladno s soustanoviteljsko pogodbo, po kateri sta udeleženi z nerazdelnima deležema, in sicer Mestna občina Slovenj Gradec z 78,90% deležem in Občina Mislinja z 21,10% deležem.

1.1.1. Organi zavoda

V skladu z Odlokom o ustanovitvi Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec (Ur.l. 69/2017- 8.12. 2017) sta organa zavoda :

- direktor knjižnice in
- svet knjižnice.

Direktor:

zastopa, predstavlja in vodi poslovanje zavoda ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela zavoda.

Direktor mora pri vodenju poslov ravnati z javnimi sredstvi s skrbnostjo vestnega gospodarja.

Naloge direktorja so: organizira delo javnega zavoda, sprejema strateški načrt, program dela, akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu, akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu, sprejema kadrovski načrt, sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja, sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem javnega zavoda, poroča ustanovitelju in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje javnega zavoda, pripravi letno poročilo, sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo zavod ima in druge naloge, določene s področnimi predpisi.

Direktor zastopa zavod neomejeno, razen glede nakupa ter odtujitve nepremičnin, za kar je potrebno soglasje ustanovitelja.

Svet knjižnice:

opravlja naslednje naloge: nadzira zakonitost dela in poslovanja javnega zavoda, spremlja, analizira in ocenjuje delovanje javnega zavoda, predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja, ocenjuje delo direktorja, daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnemu načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in k zavodski kolektivni pogodbi, ter nadzira njihovo izvajanje, daje soglasje k cenam, daje predhodno mnenje k imenovanju direktorja, imenuje in razrešuje direktorja, sklepa pogodbo o zaposlitvi z direktorjem, opravlja druge naloge v skladu s predpisi s področja delovanja javnega zavoda.

Svet zavoda se je v letu 2024 sestel trikrat in se seznanil z vso aktualno problematiko zavoda in sicer 26.2., 25.9. in 16. 12. 2024. Člani sveta so se seznanili s tekočo problematiko, obravnavali zaključno poslovno in finančno poročilo za leto 2023 ter program dela in finančni načrt za leto 2025. V mesecu decembru smo zaradi prenove plačnega sistema sprejeli nov akt o sistemizaciji delovnih mest. Imeli smo tudi tri korespondenčne seje in sicer 30.1., 6.9. in 21. 10.

V skladu s Pravili Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec ima knjižnica tudi **strokovni kolegij**, ki ga sestavljajo vsi strokovni delavci (bibliotekarji, knjižničarji). Po potrebi se sej strokovnega kolegija udeležijo tudi drugi delavci: računovodja, poslovni sekretar, čistilec. Delo strokovnega kolegija vodi in sklicuje direktor, po potrebi pa tudi drugi delavci.

Strokovni kolegij obravnava vprašanja v zvezi z uresničevanjem vloge knjižnice kot kulturno izobraževalnega zavoda, daje mnenja in predloge svetu knjižnice in direktorju. Strokovni kolegij zlasti: izvaja interni strokovni nadzor, obravnava strokovna vprašanja povezana s knjižničarskim delom, daje mnenje k strateškem načrtu, programu dela in finančnemu načrtu, predlaga prioriteto nabave knjižničnega gradiva in osnovnih sredstev, daje svetu knjižnice in direktorju mnenja glede organizacije in dela knjižnice, daje soglasje k imenovanju direktorja, predlaga direktorju program izobraževanja strokovnih delavcev v knjižnici itd. Strokovni kolegij se je v letu 2024 sestel osemkrat, vsa pomembna vprašanja v zvezi z organizacijo in delom našega zavoda pa smo sicer sprotno usklajevali bodisi osebno, telefonsko ali prek e-mailov.

1.1.2. Zakonske podlage za izvajanje dejavnosti javne službe

Letno poročilo Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec za leto 2024 izhaja iz naslednjih predpisov:

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo(ZUJIK), Uradni list RS 77/2007 in spremembe
- Zakon o zavodih, Uradni list RS 12/1991, 45/1994, 8/1996, 36/2000 in spremembe
- Zakon o knjižničarstvu, Uradni list RS 87/2001
- Pravilnik o pogojih za delovanje knjižnice kot javne službe, Uradni list 73/2003
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic, Uradni list RS 29/2003
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic, Uradni list RS 19/2003
- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec
- Pravilnik o obratovalnem in delovnem času v Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec (Svet knjižnice 14. 9. 2004)
- Pravilnik o spremembah Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec (Svet knjižnice 11.4.2017)
- Pravilnik o spremembah Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec (Svet knjižnice 22.9.2017)
- Pravilnik o spremembah Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec (Svet knjižnice 21. 10.2019)
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (2018 – 2028)
- Opis delovnih mest (svet zavoda 27.11.2008)
- ODLOK o ustanovitvi Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec. 2004 . Uradni list, št 27.
- ODLOK o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec. 2017. Ur. l. RS , št.69)

- Pravila Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec (svet zavoda 14.09.2004, 22.02.2006)
- Računovodska pravila Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec(direktorica, 01.01.2013)
- Računovodska pravila Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec (v. d. direktorice, 23.10.2017)
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah. Uradni list RS 16/2007 in spremembe
- Navodilo za izločanje in odpis knjižničnega gradiva. Priloga Knjižničarske novice 6, 2003
- Zakon o lokalni samoupravi, Uradni list RS 94/2007 in spremembe
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov, Uradni list RS 46/2003
- Zakon o financiranju občin, Uradni list RS 123/2006 in spremembe
- Zakon o javnih financah, Uradni list RS 79/1999 in spremembe
- Zakon o računovodstvu, Uradni list RS 23/1999 in spremembe
- Zakon o dohodnini, Uradni list RS 117/2006 in spremembe
- Zakon o delovnih razmerjih, Uradni list RS 21/2013 in spremembe
- Kolektivna pogodba za javni sektor, Uradni list RS 57/2008 in spremembe
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v RS, Uradni list RS 45/1994 in spremembe
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, Uradni list RS 56/2008 in spremembe
- Zakon o javnih uslužbencih, Uradni list RS 63/2007 UPB3, 65/2008
- Uredba o uvrstitvi delovnih mest v javnih agencijah, javnih skladih in javnih zavodih v plačne razrede, Uradni list RS 69/2008 in spremembe
- Uredba o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju, Uradni list RS 93/2008
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede, Uradni list RS 51/2008 in spremembe
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu, Uradni list RS 43/2011 in spremembe
- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev, 1995
- Kodeks ravnanja javnih uslužbencev, Uradni list RS 8/2001
- Strateški načrt razvoja Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec 2020-2025
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec (Svet knjižnice 14. 9. 2004)
- Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS), Ur.l. RS 95/2024
- Kolektivna pogodba za javni sektor, Ur. l. RS 99/2024

1.2. CILJI KNJIŽNICE KSAVERJA MEŠKA SLOVENJ GRADEC

1.2.1. Dolgoročni cilji Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec

Vloga splošne knjižnice v življenju posameznika in skupnosti je demokratično središče lokalne skupnosti za informiranje, izobraževanje, raziskovanje, kulturo in razvedrilo prebivalcev. Knjižnica s knjižničnim gradivom in storitvami uveljavlja svojo splošno razsvetljensko vlogo z dostopom do informacij in znanja in svojo politično vlogo z omogočanjem uporabe knjižnične zbirke in informacij za vse pripadnike lokalne skupnosti oziroma za vsakogar. Javna knjižnica je funkcionalno urejen javni prostor storitev za vsakogar in ne izstopa z elitnostjo v družbi. Ima lahko zato celo nižji status v primerjavi z drugimi kulturnimi inštitucijami, čeprav ima največ obiska med njimi, a nezamenljiva vloga v kontekstu informiranja, izobraževanja in kulturnega doživetja ji ostaja. Opredeljena je s prosto dostopnimi informacijami za informiranje, znanje in kulturo, ki jih knjižničarji organizirajo v določenem kontekstu s posebnimi procesi, pravili in izobraževanjem za delo in etiko dela.

Dolgoročni cilji knjižnice so opredeljeni v lokalnem strateškem načrtu in dokumentu upravljanja knjižnične zbirke. Cilj knjižnice je čim bolj neposredno in čim bolj popolno posredovati informacije, znanje in kulturne dobrine uporabnikom. Cilji knjižnice so usmerjeni v zagotavljanje in uresničevanje knjižnične dejavnosti, ki je javna služba in v skladu z Zakonom o knjižničarstvu zajema :

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,

- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik, drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

Iz Zakona o knjižničarstvu izhajajo še naslednje posebne naloge splošnih javnih knjižnic:

- sodelujejo v vseživljenskem izobraževanju,
- zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo,
- zagotavljajo dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami (duševno in telesno prizadeti, priseljenci...), organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo.

1.2.2. Letni cilji Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec

Letni cilji, zastavljeni v Programu dela za leto 2024 so bili uresničeni v vseh segmentih poslovanja in organizaciji prireditev in ostalih dejavnosti. Knjižnica je dosledno upoštevala finančni načrt in pogodbe z ustanoviteljicama in Ministrstvom za kulturo RS.

2. POSLOVNO POROČILO

2.1. NOTRANJA ORGANIZACIJA DELA

Svoje poslovanje je knjižnica organizirala po sistemu dveh služb v skladu z aktom o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest: strokovne in upravne. Strokovna služba je opravljala dela nabave, obdelave, izposoje, postavitve, izločanja, odpisa in urejanja gradiva. Prav tako je v njeni pristojnosti potekalo bibliopedagoško delo z uporabniki in organizacija prireditev, namenjenih širjenju bralne kulture ter domoznanska in informacijska dejavnost. Upravna služba je zajemala računovodstvo, tajništvo in direktorstvo.

Knjižnično gradivo je bilo locirano v osrednji knjižnici, v krajevnih knjižnicah, v domoznanskem oddelku in arhivu. Knjižnična zbirka je na dan 31.12.2024 obsegala **112.649** enot gradiva

Letni prirast gradiva je **3.620** enot gradiva.

2.1.1. Nabava in obdelava knjižničnega gradiva

Nabava in obdelava knjižničnega gradiva je potekala v programski opremi COBISS3 v segmentih nabave, zaloge, serijskih publikacij in katalogizacije. Podatki o nabavi knjižničnega gradiva so razvidni v poglavju o prirastu knjižničnega gradiva.

Smernice nabavne politike se uresničujejo zelo tehtno, saj so sredstva za nakup knjižničnega gradiva iz leta v leto nižja. Nakup gradiva se še posebej prilagaja in odziva na potrebe okolja v katerem knjižnica s svojimi krajevnimi knjižnicami deluje. Pri nakupu knjižničnega gradiva smo upoštevali standarde za splošne knjižnice, ki določajo razmerje med leposlovno in strokovno literaturo ter zbirko za mlade bralce.

2.1.2. Izposoja in vračanje gradiva

V vseh enotah knjižnice izposoja poteka na centralnem izposojevalnem mestu, kjer poteka tudi vračanje gradiva in dajanje osnovnih informacij o gradivu, vpis uporabnikov knjižnice, pregledovanje gradiva, ... Izposoja in vračanje gradiva potekata od aprila 2016 avtomatizirano preko programske opreme COBISS3/izposoja. Za potrebe uporabnikov si knjižnica gradivo, ki ga nima v svoji zbirki, medknjižnično izposoja v drugih slovenskih knjižnicah,

prav tako pa drugim slovenskim knjižnicam medknjižnično izposoja gradivo iz svojega fonda. Medknjižnična izposoja poteka v programski opremi COBISS3/medknjižnična izposoja.

Knjižnično gradivo med enotami ves čas kroži, kar povzroča določene logistične težave, saj knjižnica nima lastnega prevoza. Glede izkoriščenosti knjižnične zbirke pa je kroženje gradiva edino smiselno, saj zaradi iz leta v leto nižjih sredstev za nakup gradiva knjižnica marsikateri naslov kupi samo v enem izvodu.

2.1.3. Informacijska in prireditvena dejavnost

Knjižnica je vzdrževala, dopolnjevala in posodabljala domačo spletno stran na spletnem naslovu <http://www.sg.sik.si>. Ažurno smo objavljali vabila na dogodke v knjižnici, spremembe urnika odprtosti knjižnice, seznam knjižnih novosti in druge informacije. Ob pomembnih kulturnih dogodkih in svetovnih dnevih smo pripravljali predstavitve nagrajencev s področja literature, obletnice raznih ustvarjalcev in jih ilustrirali s knjigami iz knjižnične zbirke.

Dogodke smo redno objavljali v SG Glasniku, na Koroškem radiu, Instagramu, Facebook profilu knjižnice, portalu MO Slovenj Gradec... Preko spleta smo ustvarili **469** objav dogodkov – od tega **248** na profilu Facebooka, **221** na Instagramu.

Sodelovali smo s:

- Koroškim pokrajinskim muzejem
- Koroško galerijo likovnih umetnosti
- Srednješolskim centrom Slovenj Gradec
- Vsemi osnovnimi šolami v Mislinjski dolini
- Vsemi enotami vrtca v Mislinjski dolini
- Podjetniškim centrom
- Raznimi neformalnimi skupinami (upokojenci, literati, ekologi...)
- Društvom ljubiteljev knjig Meškova bukvarna
- Kulturnim društvom Slovenj Gradec in njegovimi člani oz. skupinami
- Ozara Slovenija – enota Slovenj Gradec
- Domom starostnikov Slovenj Gradec
- Zavodom MOCIS
- Zavodom RISA
- Zavodom RUJ
- Zavetiščem za brezdomce
- Vsemi Koroškimi knjižnicami
- Javno agencijo za knjigo
- Ministrstvom za kulturo
- JSKD RS in JSKD OI Slovenj Gradec
- ZKD Slovenj Gradec in posameznimi kulturnimi društvi znotraj nje

Sodelovanju z drugimi zavodi in institucijami dajemo posebno pozornost, saj s povezovanjem lahko uresničimo določene ideje in načrte, ki bi jih sicer težje uresničili.

Uporaba knjižnice na daljavo se iz leta v leto povečuje. Sistem COBISS uporabnikom omogoča, da opravijo določene storitve od doma (npr. rezervacije gradiva, brskanje po katalogih, podaljševanje roka izposojenega gradiva...). V letu 2024 je bilo prek OPAC-a zabeleženih 4.379 naročil prostega izvoda gradiva, 2.729 rezervacij, 11.350 podaljšanj izposojenega gradiva.

Domača stran knjižnice, Instagram in Facebook profil knjižnice so pomembni dejavniki pozicioniranja, promocije in oglaševanja Knjižnice Ksaverja Meška. V letu 2021 smo prenovili in izboljšali našo spletno stran, ki je uporabnikom zdaj še bolj pregledna in prijazna. Podpore in pomoči pri izbiri gradiva uporabnikom knjižnice ponujamo tudi preko portala »Dobre knjige« v katerem tudi sami sodelujemo kot aktivni vnašalci vsebin.

Knjižnica z veseljem ponuja svoje prostore raznim interesnim skupinam. V naših prostorih lahko izvajajo različne dejavnosti, pogovore in pri njih uporabljajo knjižnično gradivo in infrastrukturo, ki je na razpolago. Izogibamo se dejavnosti političnih strank in pretirano versko obarvanim vsebinam.

2.2. KNJIŽNIČNO OSEBJE

Po strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice od 2018 - 2028 so se glede na število prebivalcev, število gradiva in dejavnosti, ki jih knjižnica izvaja, sistemizirana delovna mesta povečala na sedemnajst zaposlenih. Nov Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v KKM smo sprejeli in potrdili na svetu zavoda 16. 12. 2024.

Nezasedena tako ostajajo še delovna mesta: knjižničar s V. stopnjo izobrazbe ter en bibliotekar s VII. stopnjo izobrazbe.

Tako je bilo v letu 2024 v skladu s kadrovskim načrtom v dogovoru z ustanoviteljicama do 31. decembra v knjižnici zaposlenih 15 delavcev s polnim delovnim časom:

- 3 knjižničarke
- 8 bibliotekarjev
- 1 poslovna sekretarka
- 1 računovodkinja
- 1 čistilka
- 1 direktorica

Zaposleni so bili razporejeni na delovna mesta, ki so v skladu s posameznimi pogodbami o delu in sistemizacijo delovnih mest. Ne glede na razporeditev po pogodbah o zaposlitvi je vsak strokovni delavec opravljal tudi druga strokovna dela, ki so potrebna za nemoten potek delovnega procesa v knjižnici.

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 28/2003) določa minimalne standarde za zaposlovanje v splošnih knjižnicah, ki zaposlujejo strokovne, manipulativne in administrativno-tehnične delavce. Nosilni poklici strokovnih delavcev so: bibliotekar, višji knjižničar in knjižničar. Splošna knjižnica zaposluje strokovne delavce v razmerju 70% bibliotekarjev in višjih knjižničarjev in 30% knjižničarjev.

2.2.1. Strokovno izobraževanje zaposlenih

Zaposleni v knjižnici smo se udeleževali raznih izobraževanj, ki spadajo v delovno obveznost. Opravili smo spodaj naštetá izobraževanja, vključno s strokovno ekskurzijo.

- Udeležba na posvetovanju osrednjih območnih knjižnic – različne udeleženske,
- Delovanje v strokovnem bibliotekarskem društvu,
- Pikina bralna značka – različne udeleženske,
- Izobraževanja in posvetovanja direktorjev knjižnic, 1x , 2x splet
- Udeležba na DOMFEST – strokovni posvet za domoznansko dejavnost – 2 udeleženca
- Uporaba programske opreme COBISS3, COBISS+
- Lahko branje
- Lahko branje v izobraževanju ljudi s posebnimi potrebami (otroci in odrasli z motnjami v duševnem razvoju)
- Canva – nadaljevalni tečaj
- Strokovni posvet Družinska pismenost
- Stripovska delavnica za knjižničarje
- Virtualni posvet Knjižnica za vse – ali res?
- Konferenca COBISS 2024 – 2 dni (IZUM 23. in 24. 10. 2024)
- Načrtovanje letnega nakupa knjižničnega gradiva v spl. knjižnicah z vidika izpolnjevanja obrazcev MK 2025 (Gujtman)
- Spletni tečaj Elektronski viri v sistemu COBISS (izvaja IZUM 08. 10. 2024)
- Spletno izobraževanje za COBISS Elo (junij 2024)
- Delavnica Strategije reševanja konfliktov in delo s težavnimi uporabniki (več udeležencev)
- Predstavitev knjižnih programov za leto 2024 - različne založbe (Avrora, Malinc, Umco...)
- Predavanje Cobiss Ela (zoom)

- Izobraževanje: Zakon o skupnih temeljih sistema plač v JS
- Izobraževanje: Postopno povišanje plač
- Predavanje: Predstavitev ZSTSPJS
- Festival Kamra
- Dan dobrih praks: Knjižničar knjižničarju
- Sestanki OOK (Ravne - območnost) 4x
- Delovanje v Združenju splošnih knjižnic Slovenije
- Srečanje vnašalcev » Dobre knjige.si
- Obisk knjižnega sejma v Ljubljani v mesecu novembru (po skupinah - 3x)
- Obisk knjižnega sejma v Bologni (april 2024 – 3 udeležinke

9.9. 2024 smo izvedli **strokovno ekskurzijo** - obisk in voden ogled Knjižnice Krško v novih prostorih, 15. 6. smo se v okviru promocije zdravja ob Meškovem letu 2024 udeležili pohoda po Meškovi poti od Ključarevcev do Sv. Tomaža, 7. 9. pa smo pohod za goste iz Ormoža izvedli po Koroški Meškovi poti od Sel do Sv. Neže, 9. 12. pa smo iz sredstev, ki smo jih prejeli ob občinski plaketi izvedli strokovno ekskurzijo v Zagreb, kjer smo si ogledali tamkajšnjo nacionalno knjižnico in predbožični Zagreb.

Vsi zaposleni v knjižnici imajo možnost, obveznost in priložnost, da se udeležijo strokovnega izpopolnjevanja na različnih področjih v povezavi s svojim delom. Največ izobraževanj poteka v povezavi z nakupom in obdelavo knjižničnega gradiva (COBISS), izvajanjem različnih dejavnosti za mlade in starejše uporabnike, uvajanjem novih tehnologij in elektronskih virov, javnim nastopanjem, reševanjem konfliktov in podobno.

2.3. KNJIŽNIČNA ZBIRKA

Knjižnično gradivo je osnovni vir za izvajanje letnega programa dela in vsako leto knjižnica svoj program dopolni s premišljenim, razumnim izborom novega gradiva. **Knjižnična zbirka** je temeljno orodje knjižnice pri izpolnjevanju poslanstva, zato je njena izgradnja in letno dopolnjevanje z načrtnim, premišljenim nakupom knjižničnega gradiva odgovorno delo strokovnega osebja.

Cilj letnega nakupa knjižničnega gradiva je izgradnja, bogatitev in posodabljanje knjižnične zbirke in njena obnova.

Knjižnična zbirka naj bi v čim večji meri odgovarjala na ugotovljene potrebe in interese ciljnih skupin in uporabnikov knjižnice. Cilj je tudi zagotavljanje dostopnosti e-knjig v slovenskem jeziku.

Na dan 31.12.2024 je knjižnična zbirka štela **112.649** enot inventariziranega in računalniško obdelanega knjižničnega gradiva.

V prostem pristopu je uporabnikom na voljo **94.678** enot gradiva knjižničnega gradiva. Kot čitalniško gradivo z omejeno izposajo je označenih **3.871** gradiva, domoznanska zbirka šteje **2.495** enot, v skladišču pa imamo **11.600** enot gradiva (duplikati in manj iskano gradivo), kar je približno 10%, ostalih 90 % pa je uporabnikom na voljo v prostem pristopu.

Tabela 1: Temeljna zaloga knjižničnega gradiva (izvodi/naslovi)

VRSTA GRADIVA	Temeljna zaloga	Temeljna zaloga	Prirast gradiva	Prirast gradiva	Odpis
	31.12.2024	31.12.2024	2024	2024	2024
	izvodi	naslovi	izvodi	naslovi	izvodi
Knjige	102.149	60.507	3.400	2.169	2.817
Serijske publikacije	2.804	296	171	112	691
Neknjižno gradivo	7.696	5.419	49	36	46
SKUPAJ	112.649	65.808	3.620	2.433	3.560

Temeljna knjižnična zbirka obsega 5,2 knjige na prebivalca območja, ki ga knjižnica s svojo dejavnostjo pokriva.

Knjižnična zbirka je uveljavljena kot osnova sredstvo, s katerim knjižnica izvaja svoj program za uresničevanje splošno sprejetega poslanstva. Raznoliki nosilci informacij so osnovni dejavnik knjižnice, ki kot knjižnično gradivo omogoča uresničevati njeno poslanstvo. Knjižnična zbirka tega gradiva je v knjižnici prepoznavni znak namena njenega poslovanja. Je podoba značilnosti knjižničnega okolja: »Zbirka knjižničnega gradiva odraža kulturo lokalne skupnosti in družbe.« (Manifest, 1995), nivoja bralne pismenosti, ambicije knjižnice, da aktivno posega v spreminjanje okolja in podpira razvoj, pa tudi podoba uspešnosti njene nabavne politike.

Zaradi pestrosti poslanstva, ki ga knjižnica uresničuje s knjižnično zbirko, vsebina knjižničnega gradiva presega kulturo v ožjem pomenu besede. Knjižnica je kulturna ustanova, kjer pojem kultura ne označuje le knjižnično gradivo za razvedrilo, umetniško doživetje, razvijanje sposobnosti literarnega branja, estetskega doživljanja filma, glasbe, temveč tudi gradivo za poznavanje in razumevanje dejstev, za znanje o zakonitostih narave in družbe, za razvijanje sposobnosti za aktivno bivanje, za sodelovanje in pogovor z različnimi strokami in kulturami.

Knjižnica Ksaverja Meška zagotavlja dostopnost aktualnega in kvalitetnega knjižničnega gradiva za vse prebivalce območja v štirih enotah: Slovenj Gradec, Mislinja, Pameče-Troblje in Podgorje. Tako izkazuje cilje za enako dostopnost do gradiva tudi z gradivom v krajevnih knjižnicah, kjer je zastopano leposlovno in poljudno strokovno gradivo za odrasle in mladino. V vseh enotah knjižnice zagotavljamo kvaliteten in relevanten izbor knjižničnega gradiva prilagojen potrebam lokalne skupnosti.

Tabela 2: Podatki o stanju knjižnične mreže 2024

Organizacijska enota	Število prebivalcev (2024)	Število enot knjižničnega gradiva	Delež	Odprtost / ur na teden
Slovenj Gradec	14.784	72.183	54,9%	60
Mislinja	4.571	20.997	21,7%	24
Pameče-Troblje	1.276	9.988	12,8%	12
Podgorje	1.002	9.481	10,6%	10
SKUPAJ	21.633	112.649	100,00 %	106

Knjižnično gradivo je razporejeno v vse štiri enote Slovenj Gradec, Mislinja, Pameče-Troblje in Podgorje z namenom, da je na razpolago uporabnikom čim bližje njihovega doma.

2.3.1. Pridobivanje knjižničnega gradiva

Pridobivanje knjižničnega gradiva v KKM poteka na tri načine. Najpomembnejši je vsekakor nakup, zbirko pa dopolnjujejo tudi z darovi in zamenjave.

Nakup v KKM v letu 2024 je znašal **3.195** enot knjižničnega gradiva. Knjižnična zbirka je bogatejša za **1.926** naslovov. Celotna zbirka se je skupaj z darovi in zamenami za izgubljene knjige povečala za **3.620** enot oziroma **2.308** naslovov knjižničnega gradiva. Povprečna cena kupljene knjige iz sredstev Ministrstva za kulturo je 23,6 €, povprečna cena knjige z vsemi pridobljenimi sredstvi pa je znašala **26,00 €**.

Knjižnično gradivo je osnovni vir za izvajanje letnega programa dela oz. strateškega načrta in vsako leto knjižnica svoj program dopolni s premišljenim, razumnim izborom novih publikacij. Te »novosti« ne opredeljuje le letnica izdaje, ampak njihov prispevek k aktualizaciji in dopolnitvi določenega predmetnega področja ali teme v zbirki; z njimi sprožijo med uporabniki interes, diskusijo, aktivnost, še posebej takrat, ko dela ne soočajo posameznika le z lastnim znanjem, ampak spodbudijo drugačnost delovanja, tudi medpredmetno, medkulturno, medgeneracijsko povezovanje, dialog.

Nakup knjižničnega gradiva poteka v sodelovanju vseh zaposlenih, zanj pa je odgovorna bibliotekarka Barbara Kamnik. Sledimo novostim v vseh medijih (bibliografije, tiski, katalogi založb, ponudbe knjigotržcev, internet, obisk

knjigarn, razgovori z zastopniki založb, obisk knjižnih sejmov ...). Prav tako prisluhnemo željam in potrebam naših uporabnikov, ki so z novostmi na knjižnem trgu izredno na tekočem.

Dosledno upoštevamo kriterije ugotovljenih potreb okolja in zahtevnosti uporabnikov ter cilje lokalne skupnosti. V knjižnici so dobrodošli prav vsi prebivalci, ne glede na spol, starost, izobrazbo, raso, prepričanje ali narodno pripadnost. Za vse prebivalce je knjižnica lokalni informacijski center za zagotavljanje potreb po vseživljenjskem izobraževanju, po kulturnem razvoju tako posameznika kot socialnih skupin in po kvalitetno preživetem prostem času.

Pri nakupu enakovredno pokrivamo vsa področja znanosti in humanistike in se izogibamo subjektivizmu in pristranskosti, kakor tudi ideološkimi, političnim ali verskim pritiskom. S tem posledično gradimo kvalitetno knjižnično zbirko za vse starostne skupine od predšolskih otrok do oseb v tretjem življenjskem obdobju ter za vse izobrazbene strukture.

Tematska oz. predmetna področja:

- izvirno slovensko leposlovje,
- gradivo, ki izhaja s finančno pomočjo Ministrstva za kulturo,
- kvalitetna prevodna literatura,
- literatura s področja humanistike (filozofija, psihologija, religija, sociologija, esejistika, kritiški teksti s področja kulture itd.),
- čim ustrezneje pokrita področja strokovne literature s poudarkom na strokovnih področjih srednjih šol, višje šole in javne uprave na območju knjižnice,
- referenčna dela,
- periodika različnih strokovnih in leposlovnih področij za vse populacije,
- neknjižno gradivo s poudarkom na kvaliteti in umetniški vrednosti ali poučnosti,
- domoznansko gradivo.

Knjižnično zbirko gradimo z nakupom kvalitetnega sodobnega gradiva, zaradi finančnih omejitev pa ne kupujemo:

- učbenikov na vseh stopnjah izobraževanja,
- siva literatura,
- publikacije znanstvenih, raziskovalnih institucij,
- mikro oblike
- analogno gradivo (gramofonske plošče, trakovi),
- notno gradivo,
- jezikovne omejitve: v zbirko uvrščamo gradivo pretežno v slovenskem jeziku, v tujem jeziku kupujemo gradivo v angleškem, nemškem, hrvaškem jeziku...

Sredstva za nakup knjižničnega gradiva je knjižnica pridobila na podlagi letnih pogodb od ustanoviteljic MO Slovenj Gradec in Občine Mislinja v skupni vrednosti **50.779 €** in na podlagi razpisa od Ministrstva za kulturo v višini **28.284 €**.

Tabela 3: Sredstva za nakup gradiva po viru financiranja

FINANCER	Načrtovano	Realizirano	Indeks
MO Slovenj Gradec In O Mislinja	48.569,00€	50.779,00€	104,5%
Ministrstvo za kulturo	51.106,00€	28.284,00€	55,3%
Lastna sredstva	4.000,00€	6.000,02€	150%
Skupaj	103.675,00	85.063,02	82,04 %

Za celotno vrednost nakupa je bilo v letu 2024 načrtovanih **103.675,00 €**, porabljenih pa v skladu s pridobljenimi sredstvi **85.063,02 €**. Kupili smo **3.195** enot gradiva po poprečni ceni **26,00€**. **95,72 €** smo namenili za nakup e knjig v slovenskem jeziku –361 licenc Cobiss Ela in 100 audiobook zvočnih knjig.

Tabela 4: Struktura nakupa knjižničnega gradiva po vrstah gradiva

VRSTA GRADIVA	Število enot	Delež	Število naslovov	Delež
Knjige	3.571	98,6%	2.281	98,5%
Neknjižno gradivo	49	1,4%	36	1,5 %
SKUPAJ	3.620	100,00%	2.317	100,00 %

2.3.2. Struktura nakupa po vsebini in glede na namembnost gradiva

Knjižnica je pri izboru knjižničnega gradiva upoštevala zastopanost posameznih predmetnih področij glede na kriterij potreb in zahtevnost uporabnikov ter glede na cilje lokalne skupnosti.

V kar največji meri smo poskušali upoštevati priporočila o nakupu iz pravilnika glede na vsebinsko predstavitev nakupa gradiva. Predvideno razmerje med naslovi strokovne literature in leposlovja (60 : 40), smo dosegli v razmerju **35,3 %** za naslove strokovne literature in **64,7 %** leposlovja – kar pomeni **679** naslovov nakupa strokovne literature in **1.247** naslovov leposlovja. Razmerje med strokovnim gradivom in leposlovjem je bilo tudi v letu 2024 nekoliko manj ugodno, saj je povpraševanje uporabnikov po leposlovju veliko večje kot po stroki.

Pri nakupu neknjižnega gradiva knjižnica ni dosegla predvidenega kriterija 25 enot neknjižnega gradiva na 1.000 prebivalcev, ki ga predpisuje Pravilnik o izvajanju knjižnične dejavnosti kot javne službe. KKM je v letu 2024 pridobila **23 naslovov** neknjižnega gradiva, kar predstavlja **1,2 %** celotnega nakupa. Upošteva se strožji kriterij predvsem pri nakupu filmov na DVD-jih, izvernih slovenskih filmov in nagrajenih tujih filmov, poudarila pa bi tudi, da je ponudba le teh iz leta v leto bolj okrnjena.

Predvideno razmerje za nakup gradiva za odrasle in mladino (70 : 30) smo dosegli v razmerju **63,3 %** gradiva za odrasle in **36,7 %** gradiva za mladino. Nakup je tako obsegal **1.220** naslovov namenjenih odraslim uporabnikom in **706** naslovov za mladino.

Pri kriterijih za nakup gradiva je knjižnica dosledno upoštevala načelo kakovostne domače in prevodne založniške produkcije. V zbirko skušamo vključiti čim več naslovov leposlovja slovenskih avtorjev in prevodov zahtevnejših tujih del v skladu z načrtovanim.

Poudarek pri nabavi poljudnega gradiva je na programih srednješolskega in visokošolskega centra Slovenj Gradec in mirovništva, humanistiki in domoznanstvu.

2.3.3. Izkazovanje ciljev nakupa za uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva

Izkazovanje ciljev za uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju knjižnice se izkazuje z razporeditvijo kupljenega gradiva v mreži knjižnice, dostopnostjo kakovostnih naslovov v mreži knjižnice, dostopnostjo gradiva za posebne skupine uporabnikov itd.

Knjižnica Ksaverja Meška ima v mreži štiri izposojevališča v dveh občinah. Tri izposojevališča: Slovenj Gradec, Pameče-Troblje in Podgorje so v Mestni občini Slovenj Gradec. Izposojevališče Mislinja pa je v Občini Mislinja. Razporeditev novega gradiva v izposojevališčih je podobna kot v prejšnjih letih in skladna s cilji opredeljenimi v prijavi na projektni razpis.

Tabela 5: Struktura nakupa knjižničnega gradiva in razporeditev v mreži

2024	Slovenj Gradec	Mislinja	Podgorje	Pameče Troblje	SKUPAJ
ODRASLI	1.296	448	12	61	1.817
MLADINA	681	349	163	185	1.378
SKUPAJ	1.977	797	175	246	3.195

Gradivo je sicer nameščeno v posamezni enoti, vendar med enotami ves čas kroži glede na povpraševanje uporabnikov. Uporabniki lahko tudi vračajo gradivo v katerikoli enoti knjižnice. Knjižna zaloga celotne knjižnične mreže je enotna, saj na ta način omogoča ustrežnejšo uporabo iskanega knjižničnega gradiva.

Dostopnost kakovostnih naslovov v mreži je zagotovljena z enakomerno porazdeljenostjo v vseh enotah knjižnice in kakovostni naslovi so enako dostopni vsem prebivalcem Mislinjske doline.

Knjižnica je nakup knjižničnega gradiva v letu 2024 izvedla v skladu z načrtom. Načrtovana sredstva za nakup gradiva s strani občin ustanoviteljic so bila izplačana v skladu s pogodbami in porabljena do konca decembra 2024, poleg tega je bil porabljen tudi del sredstev iz prihodkov zamudnin in članarin v višini **6.000,02 €**.

2.3.4. Odpis knjižničnega gradiva

V letu 2024 je komisija za odpis knjižničnega gradiva v skladu s priporočili stroke odpisala 3.560 enot knjižničnega gradiva – 2823 enot knjižnega gradiva, 691 izvodov serijskih publikacij ter 46 izvodov neknjižnega gradiva na fizičnih nosilcih.

V enoti Mislinja smo odpisali 62 enot knjižničnega gradiva - 27 enot knjižnega gradiva, 28 izvodov serijskih publikacij ter 7 enot neknjižnega gradiva na fizičnih nosilcih.

V enotah Slovenj Gradec, Podgorje in Pameče-Troblje pa smo odpisali **3.498** enot knjižničnega gradiva – 2.796 izvodov knjižnega gradiva, **663 izvoda** serijskih publikacij, ter **39** izvodov neknjižnega gradiva na fizičnih nosilcih.

Skupni znesek vsega odpisanega gradiva v vseh enotah pa znaša **51.735,87 €**.

2.4. ČLANI KNJIŽNICE

Članstvo v vseh enotah knjižnice je že nekaj let stabilno in beležimo zgolj manjša nihanja. Član knjižnice je oseba, ki je vsaj **enkrat v tekočem letu obiskala knjižnico in podaljšala članstvo**.

V skladu z zakonom o knjižničarstvu neaktivne člane vsako leto paketno brišemo. Člane, ki imajo kakršnekoli dolgove redno opominjamo in prosimo k poravnavi. Člane, ki se po četrtem opominu na naše pozive ne odzovejo predamo v izterjavo pogodbeni odvetniški pisarni.

Tabela 6 : struktura članov po krajevnih knjižnicah v letih 2023 in 2024

AKTIVNI ČLANI PO KNJIŽNICAH	2023	2024	ново vpisani 2024
Slovenj Gradec	5.787	5.898	345
Mislinja	1.394	1.293	45
Podgorje	646	933	15
Pameče - Troblje	556	512	16
SKUPAJ	6.321	6.306	421

Preko spleta se je v letu 2024 na novo vpisalo 22 članov.

Procentualno imamo v knjižnici največ aktivnih članov med osnovnošolci, sledijo zaposleni, srednješolci, študentje, upokojenci, nezaposleni in predšolski otroci..

Še vedno pa je opazen trend obiskovanja knjižnice brez članstva. Obiskovalci knjižnice lahko koristijo usluge knjižnice (internet, obisk čitalnice, prireditve itd) in ni potrebno, da se zato včlanijo. Knjižničnega gradiva pač ne morejo odnesti domov.

Ocenjujemo, da obiskuje knjižnico vsaj **40%** prebivalcev, ki knjižnico obiščejo zaradi prireditev, kot udeleženci bibliopedagoških dejavnosti in podobno, vendar se v knjižnico ne včlanijo. Še vedno je zabeleženo veliko izposoj družinskim članom ali »prijateljem«, ki pa seveda niso statistično vodene.

2.5 OBISK V KNJIŽNICI

2.5.1 Obisk zaradi izposoje oz. vračila knjižničnega gradiva

V knjižnici smo si skozi vse leto na različne načine prizadevali privabiti čim vem uporabnikov. Kupovali smo gradiva, ki so zanimiva za vse ciljne skupine, obveščali smo javnost o novitetah v knjižnični zbirki, pripravljali smo najrazličnejše prireditve, sodelovali pri raznih projektih, pripravljali dejavnosti za mlade in odrasle, izvajali bibliopedagoške dejavnosti z namenom spodbuditi zanimanje za obisk knjižnice.

Obisk zaradi izposoje knjižničnega gradiva na dom se v zadnjih letih konstantno niža v vseh slovenskih knjižnicah, posledica tega je vesplošni dostop do interneta preko katerega ljudje dobivajo potrebne informacije. V knjižnicah zato veliko časa in dejavnosti namenjamo raznim drugim oblikam privabljanja uporabnikov- delavnice, predavanja, razstave...

Izposoja knjižničnega gradiva na dom pa vendarle ostaja ena od osnovnih storitev splošne knjižnice, ki ohranja svoje pomembno poslanstvo skozi vsa leta obstoja splošnih knjižnic.

Plan izposoje v letu 2024 je bil glede 245.000 izposojenih knjižničnih enot na dom. Zabeleženih je bilo **269.321** enot knjižničnega gradiva, kar je za 24.617 enot več kot smo načrtovali.

Tabela 7 : Izposoja gradiva na dom v posameznih knjižnicah

ENOTA	2024 OBISK	2024 IZPOSOJA	2024 VSE AKTIVNOSTI
Slovenj Gradec	51.729	206.400	320.622
Mislinja	12.442	46.136	71.628
Pameče-Troblje	4.162	9.841	14.639
Podgorje	4.374	6.944	11.060
SKUPAJ	72.707	269.321	417.949

Če primerjamo izposajo gradiva na dom s prirastom knjižničnega gradiva oz. s celotno knjižnično zbirko še vedno opazimo razkorak, saj knjižnica izposodi kar **74 %** leposlovja in le **26 %** strokovne literature.

MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA

Medknjižnična izposoja je ena od osnovnih storitev v skladu z Uredbo. Knjižnično gradivo vseh enot KKM je brezplačno dostopno uporabnikom ne glede na to, v kateri enoti se gradivo nahaja. Temeljna zaloga knjižnice je torej enako dostopna v celotni mreži.

Sodobni računalniško podprti knjižnični sistemi omogočajo vpogled v knjižnično zalogo vseh v sistem povezanih knjižnic v Sloveniji in tudi nekaterih v tujini. Tako je našim uporabnikom s pomočjo medknjižnične izposoje omogočen dostop do gradiva vseh omenjenih knjižnic. Želena knjižnična gradiva poišče uporabnik sam v COBISS-u ali pa ga poišče skupaj s knjižničarjem v knjižnici v Sloveniji, če ga v naši ustanovi nimamo na voljo. V skladu z dogovorom med koroškimi knjižnicami, je za uporabnike naše knjižnice brezplačno dostopno gradivo iz vseh Koroških knjižnic.

V letu 2024 je bilo iz drugih knjižnic v Sloveniji za naše uporabnike obdelanih **300** zahtevkov za medknjižnično izposajo. Pridobljenih je bilo **214** enot, od tega 1 elektronski članek, 2 naročila pa sta bila nerealizirana. Naša knjižnica pa je v druge knjižnice izposodila **86** enot. Medknjižnična izposoja iz leta v leto narašča tako v pridobivanju gradiva iz drugih knjižnic, kot tudi v izposoji našega gradiva drugim knjižnicam.

2.6 OBRATOVALNI ČAS

Vsa dejavnost knjižnice je namenjena uporabnikom.

Ustrezen obratovalni čas je bistvenega pomena za dobro obiskanost knjižnic in dostopnost knjižničnega gradiva.

Kombinirani knjižnici imata različen obratovalni čas, ker v Knjižnici Pameče-Troblje ne delajo šolske knjižničarke, ampak samo knjižničarke KKM. Knjižnica je zato odprta dvakrat tedensko zjutraj od 7.00 do 8.15, da jo lahko obišejo učenci pred poukom. V Podgorju dela v knjižnici šolska knjižničarka v dopoldanskem času, ki po potrebi izposodi gradivo tudi odraslim obiskovalcem. Knjižničarke KKM delajo tudi v popoldanskem času, ko je knjižnica pretežno namenjena odraslim.

Obratovalni čas vseh knjižnic smo bolj ali manj izvedli v skladu z načrtovanim obratovalnim časom, smo pa v osrednji enoti - knjižnici Slovenj Gradec v mesecu septembru podaljšali poletni obratovalni čas zaradi izrednih razmer ob zamenjavi strehe neposredno nad prostori knjižnice.

2.7 PREGLED PRIREDITEV IN DOGODKOV V KNJIŽNICI

V skladu s 16. členom Zakona o knjižničarstvu so splošne knjižnice v okviru javne službe dolžne organizirati tudi posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture.

Skozi leto smo nadgrajevali dve storitvi za uporabnike s posebnimi potrebami in sicer, ki smo jih pričeli izvajati v letu 2021:

- **LAHKO BRANJE** - projekt "bralna značka lahko branje" izvajamo že nekaj let, **v letu 2021 pa smo v knjižnici vzpostavili knjižni kotiček z izbranim priporočenim gradivom za lahko branje in le tega slikovno in barvo opremili.**
- **SENIORJI 55+ - vključevanje v aktivno staranje** *Kažipot 55+. Za odrasle otroke 55+, ki skrbijo za starše 75+.* (Sodelovati smo pričeli s člani omrežja slovenskega sveta za zagotavljanje e-storitev za seniorje (55+) (<http://eregion.eu/6-6-2018-slovenia-council-eservices-provision-elderly-55>), ki pomagajo razviti zavest o potrebah in možnostih uporabe e-tehnologij pri ponujanju in uporabi storitev za seniorje. Sodelujejo pri e-vključevanju v aktivno staranje in razvijanju srebrne ekonomije. V ta namen so oblikovali in izdali prvo številko revije Kažipot storitev za seniorje (55+) - vodnik za odrasle otroke (55+), ki skrbijo za svoje starše (75+). Kažipot storitev za seniorje (55+) olajša pridobivanje informacij iz zanesljivih virov za vse starejše, njihove odrasle otroke in vse, ki pomagajo seniorjem v Sloveniji. Podatki v Kažipotu pomagajo najti podatke, ki so objavljeni na spletnih straneh tistih organizacij, ki storitve seniorjem nudijo in podatke zbirajo, vzdržujejo in zagotavljajo. Dodatne podatke je mogoče pridobiti pri teh organizacijah po telefonu ali po e-pošti).

Knjižnica redno izvaja bibliopedagoške ure za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami Tretje osnovne šole Slovenj Gradec, ki je šola s prilagojenim programom.

Bralno značko za odrasle dopolnjujemo z »lahkim branjem« ter izvajamo bralne urice v domu starostnikov Slovenj Gradec.

Za skupino aktivnih starostnikov v Knjižnicah Slovenj Gradec in Mislinja pripravljamo dopoldanski klepet o novih knjigah.

Knjižnica sodeluje z Zavodom Risa, centrom za splošno funkcionalno in kulturno opismenjevanje pri projektu Lahko branje s prirejenimi leposlovnimi besedili za osebe s težavami v razumevanju in pripravlja redna mesečna srečanja z varovanci Ozare Slovenj Gradec in z brezplačno dostavo knjig na dom omogoča branje bolnim, ostarelim in invalidom.

Septembra 2024 je knjižnica sodelovala na **Festivalu drugačnosti**, ki ga organizira Društvo paraplegikov Koroške in v okviru tega omogočila izvedbo dveh dogodkov z gosti in postavitev razstave.

Redno sodelujemo z **varovanci Varstveno delovnega centra Slovenj Gradec** – razstava njihovih izdelkov in redni obiski v knjižnici in s centrom Ivančica Slovenj Gradec – dnevni center v sklopu Zveze društev za cerebralno paralizo Slovenije - Sonček, Mocis-on, PUM,oom, **zavodom RUJ**...

Zadnja štiri leta kot javni zavod tudi omogočamo varovancem RUJ-a in Organizacijam za socialno aktivacijo, da eden ali dva njihova varovanca opravljata pri nas manipulativna dela proti plačilu in pod našim mentorstvom in nadzorom, leta 2022 pa smo pričeli tudi z obiski, na katerih izvajamo bralne ure v Zavetišču za brezdomce, v letu 2024 pa smo pričeli tudi s program v CUDV Črna – bivalna enota Slovenj Gradec.

V letu 2024 smo obdržali in razširili vse ustaljene oblike dela z mladimi v skladu s programom dela.

Tabela 9: Dogodki v knjižnici Slovenj Gradec 2024

Datum	Naslov	Število obiskovalcev
2024		
11.1.	Film o Mešku - Siproš	23
12.1	Lit. Večer: Lara Božak	35
23.1	Predstavitev knjige: Nina Osenar	107
26.1.	Potopis - Poljska	32
29.1.	Potopis - Kazahstan	70
6.2.	Pogovorni večer z Renato Salecl	118
8.2.	Mladim srcem – delavnica na temo Meška – KGLU , 11.00, 17.00	70
15.2.	Predstavitev knjige Urške Šobak	55
16.2.	Potopis – V Nordkapp in nazaj	62
19.2.	Otvoritev razstave: Dnevi visokih voda KD J. Tisnikar	35
22.2.	Predstavitev knjige – Mojca Primožič	54
27.2.	Predavanje: Simona Šket: Naučimo se lepega in srečnega življenja	10
27.2.	Otv. Razstave – Mojca Šipek: Cvetje v dlaneh	40
12.3.	Predstavitev knjige- Rok Čož: Naslednji korak	13
13.3.	Predavanje Barbara Gros: 100 obrazov fibromialgije	27
14.3.	Kolesarske poti Toneta Tasiča	32
21.3.	Osr. prireditev ob Meškovem letu	75
21. 3.	Otv. Razstave o življenju in delu F. K. Meška	70
26.3.	Pravljčni večer za odrasle	60
2.4.	Otvoritev razstave – Duševno zdravje	22
4.4.	100 letnica rojstva I. Minattija	35
15.4.	Predstavitev knjige in razstava Dušanke Račnik	64
16.4.	Predstavitev knjige Obrazi Fabryjeve bolezni	70
17.4.	Zaklj. prir. Bralna značka za odrasle	25
17.4.	Lit. gost Avgust Demšar	65

24.4.	Podelitev priznanj ob zaključku pravljicnih ur	45
8.5.	Predstavitev knjige: Nina Kremžar	8
9.5.	Bralni klub – Str. eksk. TRST	15
15.5.	Literarni večer z Marijanom Pungartnikom	45
16.5.	VVZ SG: Moja super igralnica (pred. Za mentorje)	17
17.5.	Otvoritev lik. Razstave besede v sliki D. Obrul	25
20.5.	Razstava Knj. K. Meška: Od vlaka do bicikla – Mestno jedro SG	75
22.5.	Stojnica v Mestnem jedru ob tednu vseživljenjskega učenja	130
22.5.	Glasbeno lutkovna pravljica (Sožitje)	49
23.5.	Predstavitev knjige – B. Lesjak	110
30.5.	Zdr. en. dreves – 200. srečanje (Park miru SG)	46
6.6.	Okrogla miza: Kultura z mladimi in za mlade	35
9.6.	Gremo v mesto s Knjižnico K. Meška	135
27.6.	Otvoritev razstave Dejana Leskovarja: Moja 1. razstava mandal	70
7.9.	Ob Meškovem letu obisk iz Ormoža in pohod po Meškovi poti	130
10.9.	Zaključek Pikine bralne značke	33
25.9.	DPK: Lit. Večer: Življenje v podzavesti	12
1.10.	Predstavitev knjige Ruska fronta	20
10.10.	Predavanje Matjaža Ježa: Regijski park Pohorje	100
3.10.	Festival Urška – Uršljanke in nove knjige	95
11.10.	Festival Urška – zlet Uršljanov in matineja	47
12.10.	Festival Urška – lit. delavnica	15
15.10.	Predavanje Brede Rožič : Samopodoba	30
21.10	Otvoritev razstave slik lik. Kolonije Generala Maistra in dobrodelna dražba	18
28.10	Simpozij o Mešku	76
28.10	Otvoritev razstave o Mešku	70
5.11.	Otvoritev razstave Meško skozi oči dveh generacij	40
13.11.	Predstavitev knjige V. Ošlaka PHILEMON	40
15.11.	Otvoritev projekta Bralna značka za odrasle	35
15.11.	Gl. lit. večer z Eldo Viler	53
21.11.	Predstavitev Zbornika Lit sekcije DUSG	54
22.11.	Dogodek ob 100 letnici Janeza Žmavca	55
28.11.	Otvoritev razstave o življenju in delu Janeza Žmavca	56
28.12.	Predavanje: Kolesarska avantura po Danski	68
3.12.	Turna smuka na Norveškem	60
6.12.	Noč knjige v domu starostnikov SG	64
10.12.	Predstavitev knjige – Vid Legradič: Srce in kamen	28
12.12.	Pogovorni večer z Vlasto Nusdorfer	41
5x	Razgovori o novih knjigah	116
10x	Ozara – tematske ure	82
6x	Zdravilna energija dreves	84
13x	Dom starostnikov: Bralne urice – 7x +6 prireditve	320
52x2 (2x tedensko)	Minute za branje na Koroškem radiu	Radijska oddaja
33x	Srede v domu starostnikov (urejanje knjižnice., pomoč in svetovanje varovancem)	240
6x	Bralne ure v Zavetišču za brezdomce	36
10x	Bralni klub z lit sek. DUSG z Andrejo Hvalec Odlazek	150

10x x 2=20	Zavod RISA: Supervizija- S. Lesjak (delavnice)30.1., 27.2., 27.3.,24.4., 29.5., 26.6., 25.9. 30.10, 27.11., 18.12 ob 10ih in 16.30	320
10x	Zavod Risa : Joga	115
4x	Lahko branje	38
10x	Bralni klub za zahtevnejše bralce	138
6x	Meškov svinčnik	68
9x	CUDV – Črna bivalna enota SG	90
11x	Poletno branje – priporočila knjižničarjev (dosež)	500
SKUPAJ: 268		5.371

Tabela 10: Razstave v knjižnici Slovenj Gradec in Mislinja 2024

Datum	Naslov	Število obiskovalcev ocena
14.1.-30.1.	Razstava o F. K. Mešku	2000
19.2.-3.3.	12. Tisnikarjeva kolonija: Dnevi visokih voda	1900
21.3.-4.4.	Osrednja razstava o življenju in delu F.K: Meška	2800
4.3.-21.3.	Mijca Šipek: Cvetje v dlaneh	1300
2.4.- 3.5	Razstava – Duševno zdravje	1400
15.4. - 16.5.	Razstava lik. del Dušanke Račnik	1800
17.5.- 15.6.	Razstava lik. del D. Obrul	1500
20.5. - 30.5.	Mestno jedro SG: Od vlaka do bicikla	3000
14.6. - 18.7.	DUM Fotofirbci: Od bukve do kope in Bukova debla pripovedujejo (Mi)	1800
27.6. - 13. 9.	Razstava mandal Dejan Leskovar	2800
9.10. - 22.11.	Razstava Filatelističnega društva Koroške	1500
21.10 - 18.10.	Razstava slik lik. kolonije generala Maistra in dobrodelna dražba	500
28.10. -21. 11.	Razstava o Mešku	2.000 obisk šol
5.11.- 20. 12.	Meško skozi oči dveh generacij	2000
22.11.- 15. 12.	Razstava o življenju in delu Janeza Žmavca	1500
16.12.-20.1.25	Razstava lik. del Miha Pečovnika	1800
29.11.-20.12.	1. Lik. razstava: Danijela Tomis Obrul: Bica, deda, narišta kaj (Mi)	2300
20.11.-25.1.	Miha Pečovnik – Digital art	2000
8x	Rokodelski center	4000
SKUPAJ: 26		36.100

Tabela 11: Dogodki v knjižnici Mislinja v letu 2024

Datum	Naslov	Število obiskovalcev
23.2.	Predstavitve knjige Mitična pokrajina Mislinjske doline	33
5.3.	Potopis: Kazahstan	18
19.4.	Potopis: Z družino po Kolumbiji	30
23.4.	Podelitev priznanj ob zaključku pravljčnih ur	22
14.6.	Otv. Razstave DUM Fotofirbci	65

1.10.	Pogovorni večer z Andrejem Peščem	30
21.11.	Fotofirbci z branjem Meškovich del	35
29.11.	Otv. 1. Lik. razstave: Danijela Tomis Obrul: Bica, deda, narišta kaj	53
5 x	Razgovori o novih knjigah: feb, april., jun., okt., dec.	148
Skupaj: 9		434

Tabela 12: Prireditve za otroke in mladino v letu 2024

	Štev. prireditev	Št. Obiskovalcev
Ure pravljic (Sg+M+*Pa+Po + izvedbe v vrtcih)	52+32= 84	1.298
Podelitve bralnih priznanj	12	230
Kvizi in uganke	20	470
Organizirani predstavitveni ogledi	21	449
Srečanja z ustvarjalci	3	182
Noč knjige – knjižnica, Dom starosnikov	2	80
*Projekti: SG, MI, Pa-Tr, Po Rastem s knjigo: SŠ-13x +OŠ 7x (514), Pikina BZ, Moljčkova BZ, Beriful, bodi kul	26	708
Skupaj		
Razstave	19	3.690
Skupaj	177	7.107

Tabela 13: Projekti v letu 2024 (odrasli + mladina: izvedeni v vseh enotah)

	Štev. prireditev	Št. Obiskovalcev
Rastem s knjigo SŠ (304)+ OŠ(210)	20	514
Pikina bralna značka	1	25
Moljčkova bralna značka	4	190
Beri ful, bodi kul	2	
Noč knjige (knjižnica, dom starostnikov)	2	
Bralna značka za odrasle	3	
Lahko branje	4	
Bralni klub za zahtevnejše bralce	10	
Meškov svinčnik	6	
Skupaj	52	

Skupno število razstav : odrasli + mladina: (26+19) =45

Število prireditev za odrasle: 304, obisk: 41.905

Število prireditev za otroke in mladino: 177, obisk: 7.107

Skupno število prireditev v vseh enotah: 481, obisk 49.012

Število prireditvev je v zadnjih nekaj letih v naši knjižnici doseglo zavidljive številke in rezultate. S prireditveno dejavnostjo smo v letu 2024 dosegli **49.012** obiskovalcev (11.000 več kot v letu 2023). Z izposojajo smo dosegli **72.707** obiskovalcev, kar je okoli 2.000 obiskovalcev več kot leto poprej.

Obiskovalcev prireditvev (49.012) in obiskovalcev zaradi izposoje (72.707) knjižničnega gradiva na dom je bilo v letu 2024 skupaj 121.719 kar je okoli 14.000 več kot leto poprej. V lanskem letu smo v Knjižnici Slovenj Gradec in enotah izvedli **481** dogodkov. Z izvedbo vseh dejavnosti, ki jih kot knjižnica izvajamo smo torej dosegli **121.719** obiskovalcev.

Obiskovalcev čitalnice, ki ne opravijo nobene storitve pa še vedno ne beležimo, saj ni na voljo ustreznega avtomatskega orodja.

2.8 DOMOZNANSKA DEJAVNOST

Domoznanska dejavnost je del splošne knjižničarske dejavnosti. Njen posebni namen je, dati uporabnikom knjižnice vsakovrstno gradivo in informacije o geografskem območju na katerem deluje knjižnica, da bi tematsko čim bolj široko in iz različnih vidikov spoznavali domače okolje ter oblikovali odnos do svojega kraja. Knjižnica Ksaverja Meška z domoznansko dejavnostjo geografsko pokriva Mislinjsko dolino.

Domoznansko dejavnost opravljamo in zbirko gradimo v povezavi s Koroško osrednjo knjižnico na Ravnah, ki je regionalna domoznanska knjižnica, prejema obvezni izvod slovenskih tiskov, je arhivska knjižnica in opravlja domoznansko dokumentacijo širših razsežnosti. Vendar zaradi tega samo delo domoznanskega oddelka Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec ni nič manj pomembno ali manj zahtevno.

Knjižnica načrtno zbira predvsem novejše primarno domoznansko gradivo:

- raznovrstna objavljena dela (monografije, zborniki, časopisje...),
- polpublikacije (katalogi, vodiči po razstavah, vabila, časopisni članki...),
- avdiovizualno gradivo,
- fotografije, plakate in podobno.

V letu 2024 je bilo z domoznanskega področja obdelanih **322** člankov, od tega jih je bilo 216 kreiranih in 86 prevzetih iz vzajemne baze COBIB.

V oddelku za domoznanstvo smo postavili **79** naslovov knjižnega gradiva, od tega 6 naslovov serijskih publikacij, 6 naslovov neknjižnega gradiva in 68 naslovov knjig in 5 naslovov neknjižnega gradiva. Naša zbirka je bogatejša za **82** izvodev knjižnega gradiva, od tega 7 izvodev serijskih publikacij, 70 knjig in 5 izvodev neknjižnega gradiva. Zbranega je bilo še okoli 140 enot drobnega tiska (vabila, plakati, koledarji ...), opažamo pa, da je veliko vabil v elektronski obliki, zaradi česar število tiskovin upada.

Skupno število v domoznanski zbirki je 8.859 člankov oziroma 1.601 naslovov oz. 2.495 enot knjižničnega gradiva.

Kreirali smo tudi 2 vnosa na portal KAMRA in sicer:

- Zbirka: Čas se ni iztekel v prazno, življenje in delo Toneta Turičnika
- Novica: Predstavitev nove številke revije Odsevanja z odprtjem razstave o Francu Ksaverju Mešku

2.9 PROSTOR IN OPREMA

Mreža Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec je oblikovana tako, da omogoča primerno izvajanje knjižnične dejavnosti v obeh občinah ustanoviteljicah. Za svojo dejavnost uporablja prostore v skupni velikosti **1.804 m²**:

- V Slovenj Gradcu **1.336 m²**
- V Mislinji **268 m²**
- V Pamečah **100 m²**
- V Podgorju **100 m²**

Knjižnica Slovenj Gradec po velikosti in opremi ustreza standardom, veseli smo, da smo s februarjem 2020 pridobili v uporabo dodatnih 106 kvadratnih metrov površine.

Knjižnica Mislinja se je jeseni 2023 preselila v nove prostore na novo lokacijo na Šolsko cesto 55 in tako poleg izposojevalnega prostora, ki se je povečal za 68 kvadratnih metrov, v uporabo pridobila tudi tamkajšnjo sejno sobo, kar knjižnici omogoča izvajanje tudi drugih dejavnosti, dogodkov, delavnic in prireditev. Knjižnici Pameče-Troblje in Podgorje sta kombinirani splošni - šolski knjižnici, ki začasno ustrezata namenu.

3. ZAKLJUČEK

V letu 2024 se je na objektu PTC Katica, v katerih deluje enota Knjižnica Slovenj Gradec menjavala streha. Menjava strešnikov in polikarbonata je zahtevala zahtevno delo in je s seboj prinesla tudi veliko nevšečnosti, ki so doletele knjižnico. K sreči smo vse uspešno sanirali, najvažnejše pa je, da smo uspeli ohraniti knjižnično zbirko neokrnjeno. Veseli smo, da smo na zunanjo enoto stavbe PTC namestili svetlobno tablo z napisom naziva knjižnice, ki prebivalce in obiskovalce Slovenj Gradca obvešča o nahajališču knjižnice. Kljub izrednim razmeram v mesecih od avgusta do decembra smo uspeli udejaniti vse načrtane cilje in dejavnosti.

V lanskem letu smo **iz sredstev amortizacije** nabavili alarmno napravo Satel, 2 zunanja diska za strežnik, 3 računalnike za zaposlene, 2 pisarniška stola in led panele v skupni vrednosti **6.696,51 €**.

Iz sredstev odobrene porabe **presežka iz preteklih let** smo nabavili **opremo za RFID zaščito**: ročni čitalec, zaščitne antene ter notranji knjigomat **v vrednosti 9.399,58 €**. Prav tako smo iz teh sredstev **izdelali in montirali napis svetlobne table z nazivom knjižnice na PTC Katica (8.589,18 €), plačali demontažo in ponovno montažo klimatskih naprav (6.575,80 €),** ki jih je bilo potrebno odstraniti ob menjavi strešne kritine ter plačali **rekonstrukcijo in adaptacijo prostorov po sanaciji strehe (7.015,00 €)**. V skupni višini za **3.072,27 €** smo zaradi zastaranosti nabavili tudi novo računalniško opremo za nekatere zaposlene. Skupno smo iz presežka prejšnjih let porabili **34.651,83 €**, Občini Mislinja pa smo na zahtevo vrnili **6.551,40 €** presežka, ki so ga porabili za obnovo požarnih stopnic v centru Lopanj.

Nabavili in postavili smo tudi paketnik za prevzem in vračanje knjižničnega gradiva v center mesta pri Kulturnem domu Slovenj Gradec v vrednosti **2.787,70 €**, ter še z **9.000 €** občinskih sredstev pokrili stroške opreme za RFID.

Finančno poročilo za leto 2024 izkazuje presežek prihodkov nad odhodki, v višini **25.180,78 €** (vključno s ostankom presežka iz prejšnjih let), ki zapade na **MO Slovenj Gradec v višini 15.528,12 €** in na **Občino Mislinja v višini 9.652,66 €**.

Svetu knjižnice in ustanoviteljicama predlagamo, da knjižnica iz letošnjega presežka, ki zapade na **Občino Mislinja** (9.652,66 €) ca **2.000,00 €** porabi za nakup dodatne opreme, ki jo potrebujemo v enoti Mislinja in sicer: pomični knjižni voziček, nekaj dodatnih panojev za razstave ter mizice s stoli za izvajanje pravljčnih uric.

V MO Slovenj Gradec pa bi presežek ali del presežka, ki v skupni vrednosti znaša **15.528,12 €** € porabili za dokončevanje uvedbe RFID zaščite (v lanskem letu smo namreč od sprva odobrenih 15.000,00 € za projekt RFID zaščite s strani MOSG na njihovo željo porabili le 9.000, 00 €) ter nujno namestitev lamelnih zaves na mladinskem oddelku, ker je zaradi menjave polikarbonata naenkrat preveč svetlobe za knjižnično gradivo, kar ne ustreza standardom o delovanju splošnih knjižnic (pojasnujem, da smo ob začetku obratovanja knjižnice te zaves že imeli, sčasoma so dotrajale, a ker je tudi polikarbonat postajal zaradi dotrajanosti vse temnejši smo do prenove shajali brez zamenjave).

Zaključujemo, da je bilo leto 2024 za našo knjižnico poslovno uspešno ter da smo uresničili in presegli načrtan program in dejavnosti. Prav tako smo kot ustanova in kolektiv izredno veseli, da je v anketi o zadovoljstvu občanov Mestne občine Slovenj Gradec, ki jo je le ta izvedla v mesecu januarju 2025 Knjižnica Ksaverja Meška med devetimi ocenjevanimi podjetji oz. zavodi tudi letos po mnenju večine anketirancev v skrbi za občane ocenjena najbolje in so anketiranci med občinskimi javnimi zavodi in podjetji najbolj zadovoljni z delovanjem Knjižnice Ksaverja Meška, zaradi česar smo ponosni in veseli in nam bo to služilo tudi kot vodilo za naprej. Veseli smo, da s svojimi dejavnostmi, prireditvami, razstavami in dogodki v večernih urah dosegamo vse širši krog prebivalcev lokalne skupnosti in tako kot ustanova res dokazujemo, da postajamo tudi osrednji socialni prostor za vse vrste ciljnih skupin v Mislinjski dolini.

Poročilo pripravila:
 direktorica Draga Ropič,
 Univ. dipl. soc. kult, Univ. dipl. bibl

Pojasnila k računovodskim izkazom

Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec

za leto 2024

Kazalo

1. BILANCA STANJA NA DAN 31.12.2024	27
2. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV od 1.1.2024 do 31.12.2024.....	32
2.1 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI.....	36
3. OSTALI RAČUNOVODSKI IZKAZI.....	36
3.1. Izkaz računa finančnih terjatev in naložb.....	36
3.2. Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.....	36
3.3. Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka.....	36
4. RAZPOREDITEV POSLOVNEGA IZIDA.....	38

Priloge:

- Bilanca stanja na dan 31.12.2024
- Stanje in gibanje neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil od 1.1.2024 do 31.12.2024
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov od 1.1.2024 do 31.12.2024
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti od 1.1.2024 do 31.12.2024
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 1.1.2024 do 31.12.2024
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

Zakonske osnove za sestavo računovodskega poročila:

- Zakon o zavodih (Ur. l. RS št. 12/91, 8/96, 36/00, 127/06)
- Zakon o javnih financah (Ur. l. RS, št. 11/11-UPB, št. 14/13, št. 101/13, št. 55/12, št. 96/15, 12/18)
- Zakon o računovodstvu (Ur. l. RS, št. 23/99, št. 30/02-ZJF-C, št. 114/06)
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10-popr., 104/10, 104/11, 86/19 in 80/19)
- Navodila o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur. l. RS, št. 12/01 do št. 102/10)
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18 in 79/19)
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Ur. l. RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17, 82/18, 133/23 in 19/24)
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Ur. l. RS, št. 45/05 do št. 100/15)
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Ur. l. RS, št. 46/03)
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. Členu Zakona o računovodstvu (Ur. l. RS, št. 117/02, št. 134/03, št. 108/13)
- Pravilnik o opredelitvi pridobitve pridobitne in nepridobitne dejavnosti (Ur. l. RS, št. 109/07, št. 68/09 in 137/21)
- Slovenski računovodski standardi 2024 (Ur. l. RS, št. 129/23)
- Zakon o izvrševanju proračunov RS za leti 2024 in 2025 (ZIPRS2425) (Ur. l. št. 123/23)
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Ur. l. RS, št. 117/06,...)-ZDDPO-2
- Pravilnik o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (Ur. l. št. 72/02 in 97/23)
- Pravila skrbnega računovodenja (2016)
- Zakon o fiskalnem pravilu (Ur. l. RS št. 55/15,...) ZFisP
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur. l. RS, št. 12/01,...)
- Navodilo o predložitvi letnih in zaključnih poročil ter drugih podatkov poslovnih subjektov (Ur. l. št. 86/16 in 76/17)

Predpisi knjižnice:

- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Slovenj Gradec (Ur. l. RS, št. 27/2004, 80/2005, 60/2007, 47/2010, 69/2017)
- Računovodska pravila zavoda z dne 29.12.2023

1. BILANCA STANJA NA DAN 31.12.2024

Bilanca stanja je računovodski izkaz, v katerem je prikazano stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov na koncu poslovnega leta. Sestavi se na osnovi bruto bilance (glavne knjige), ki je temeljna oz. sintetična poslovna knjiga. Podatki so v € brez centov.

SREDSTVA	31.12.2024	31.12.2023	Indeks 24/23
Dolg. sredstva in sredstva v upravljanju	765.261	774.464	98,8
Neopredmetena sredstva	2.897	2.897	100,0
Popravek vrednosti neopred. sredstev	2.897	2.897	100,0
Nepremičnine	1.302.062	1.279.883	101,7
Popravek vrednosti nepremičnin	616.496	578.100	106,6
Oprema in druga opred. osnovna sredstva	1.920.776	1.867.218	102,9
Popr. vrednosti opreme in drugih opredmetenih OS	1.841.080	1.794.537	102,6
Kratk. sredstva in aktivne čas. razmejitve	74.906	103.790	72,2
Denarna sredstva v blagajni	140	296	47,3
Dobroimet. pri bankah in drugih fin. ustanovah	21.187	69.489	30,5
Kratkoročne terjatve do kupcev	0	0	
Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	48.982	30.925	158,4
Kratkoročne terjatve iz financiranja	103	183	
Druge kratkoročne terjatve	1.933	2.000	96,7
Aktivne časovne razmejitve	2.561	897	285,5

	31.12.2024	31.12.2023	Indeks 24/23
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	840.167	878.254	95,7
Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve	49.725	48.704	102,1
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	40.170	40.930	98,1
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	9.337	7.252	128,8
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	191	179	106,7
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	27	343	7,9
Pasivne časovne razmejitve	0	0	0,0
Lastni viri in dolgoročne obveznosti	790.442	829.550	95,3
Obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva	765.261	774.464	98,8
in opredmetena osnovna sredstva			
Presežek prihodkov nad odhodki	25.180	55.086	45,7

Prilogi k bilanci stanja sta:

- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil.

Knjižnica v letu 2024 ni dajala, niti ni prejela nobenega posojila.

POJASNILA K BILANCI STANJA

Bilanca stanja izkazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev po zakonu o računovodstvu in SRS.

Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

	31.12.2024	31.12.2023	Indeks 24/23
	765.261	774.464	98,8
Neopredmetena sredstva	2.897	2.897	100,0
Popravek vrednosti neopredmetenih sredstev	2.897	2.897	100,0
Nepremičnine	1.302.062	1.279.883	101,7
Popravek vrednosti nepremičnin	616.496	578.100	106,6
Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	1.920.775	1.867.218	102,9
Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih OS	1.841.080	1.794.537	102,6

Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju so realno manjša za 9.203 € glede na predhodno leto, kar predstavlja 1,2 % manjši znesek kot v bilanci stanja leta 2023.

V knjižnici vodimo vsa neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva po inventarnih številkah v registru osnovnih sredstev, ki je usklajen z evidencami v glavni knjigi.

V letu 2024 smo za Knjižnico Slovenj nabavili novo opremo v skupni višini 53.136,04 €.

Iz presežka prejšnjih let smo za Knjižnico Slovenj Gradec porabili 34.651,83 €, s sredstvi od Mestne občine Slovenj Gradec smo porabili še 18.484,21 €.

Nabavili smo :

- Računalnik HP Pro Mini 400 G9-3 kom, v višini 2.496,74 €
- Pisarniški stol Linares -2 kom, v višini 333,00 €
- Stropne luči led paneli 60x60, v višini 2.786,48 €
- Čitalnik črtne kode- 3 kom, višini 297,12 €
- Vmesnik Tau IP—1 kom, v višini 275,84 €
- Alarmna centrala Satel-1 kom, v višini 536,17 €
- Disk WD 6TB SATA3, 5400, 256MB RED- 2 kom, v višini 544,12 €
- HP monitor E27q G5 27i QHD-2 kom, v višini 624,32 €
- Računalnik DELL Optiplex 7010 MFF i5-13500T- 2 kom, v višini 1.874,99 €
- Paketomat Dock Space T- 1 kom, v višini 2.787,70 €
- RFID ročni čitalec 1 kpl, v višini 5.505,36 €
- RFID zaščitne antene -1 kpl, v višini 7.405,35 €
- Notranji knjigomat – 1 kom, v višini 5.488,87 €
- Izdelava in montaža nosilcev table, v višini 3.405,89 €
- Zunanja tabla KNJIŽNICA, v višini 5.183,29 €
- Demontaža in montaža klimatskih naprav, v višini 6.575,80 €
- Predelna stena z vrati, rekonstrukcija in adaptacija, v višini 7.015,00 €

Vsa izločena sredstva iz uporabe so bila brez sedanje vrednosti. Njihov odpis nima vpliva na rezultat poslovanja. V letu 2024 je bila izločena oz. odpisana oprema-drobni inventar na podlagi predloga in zapisnika inventurne komisije v skupni vrednosti 10.650,81 €. Odpisala se je zastarela in neuporabna oprema in drobní inventar. Odpise so s sklepom soglasno potrdili tudi člani Sveta zavoda na 4. korespondenčni seji, ki je trajala od 29.1.2025 do 3.2.2025.

Nabavna vrednost je zmanjšana za amortizacijo, ki se obračunava po predpisanih stopnjah (Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev) po metodi enakomernega amortiziranja. Obračunana amortizacija je evidentirana kot zmanjšanje obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje in znaša dejansko v letu 2024 62.338,61 € (16.971,10€ za Knjižnico Mislinja in 45.367,51 € za knjižnico Slovenj Gradec).

V letu 2024 je bilo nabavljeno knjižnično gradivo v višini 84.988,38 €, od tega smo nabavili knjižnega gradiva iz lastnih sredstev v višini 5.924,46 €. Na podlagi zapisnika o odpisu knjižnega gradiva za leto 2024 se je odpisalo poškodovano, zastarelo gradivo v skupni višini 51.735,87 €, od tega v Knjižnici Mislinja za 4.562,70 € ter v matični knjižnici in dveh ostalih enotah za 47.173,17 €. Skupna nabavna vrednost knjižnega gradiva na dan 31.12.2024 znaša 1.582.528,79 € in je enaka popravku vrednosti knjižnega gradiva.

Skupna vrednost dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju na dan 31.12.2024 znaša 765.261,48 €.

Denarna sredstva v blagajni in na računih

	31.12.2024	31.12.2023	Indeks 24/23
Skupaj	21.327	69.785	30,6
Denarna sredstva v blagajni	140	296	47,3
Denarna sredstva na računih	21.187	69.489	30,5

Denarna sredstva v blagajni na dan 31.12.2024 so bila v višini 140,40 €. Dobroimetje na računu, odprtem pri UJP znaša na dan 31.12.2024 21.186,76 €. Stanje se ujema z zadnjim izpiskom podračuna št.147 na dan 31.12.2024.

Kratkoročne terjatve

	31.12.2024	31.12.2023	Indeks 24/23
Skupaj	53.579	34.059	157,3
Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	48.983	30.925	158,4
Kratkoročne terjatve iz naslova obresti	103	183	56,3
Druge kratkoročne terjatve	1.933	2.000	96,7
Aktivne časovne razmejitev	2.561	897	285,5

Knjižnica izkazuje na dan 31.12.2024 kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta v višini 53.579,11 €, in sicer:

- do Mestne občine Slovenj Gradec v višini 48.982,46 €
- kratkoročne terjatve iz naslova obresti v višini 103,05 €
- terjatve do ZZS- krvodajalstvo v višini 1.785,80 €, druge kratk. terjatve do zaposlenih 113,26 €
- aktivne časovne razmejitve za potrebe razmejevanja kratkoročno odloženih stroškov (vnaprej plačanih stroškov za naslednje obračunsko obdobje-naročnine revij in časopisov ter zavarovanje opreme) v skupni višini 2.560,56 €.

Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve

	31.12.2024	31.12.2023	Indeks 24/23
Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve	49.725	48.704	102,1
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	40.170	40.930	98,1
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	9.337	7.252	128,8
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	191	179	106,7
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	27	343	7,9
Pasivne časovne razmejitve	0	0	

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih v višini 40.170,54 € se nanašajo na obveznosti delodajalca za neto plače, nadomestila plač, prispevke in davke iz plač ter na izplačane plače, skupaj z drugimi stroški dela, vse za mesec december 2024 (izplačilo januar 2025).

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev znašajo 9.337,28 €. Tukaj so zajeti vsi računi, ki se nanašajo na mesec december 2024 in še niso zapadli v plačilo. Knjižnica račune plačuje pravočasno.

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja se nanašajo na odtegljaje iz poslovanja zaposlenih v višini 171,46 € in na obveznost za davek od dohodkov pravnih oseb v višini 19,40 €.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta v višini 26,81 € se navezujejo na obveznosti za mesec december 2024 (Univerzitetna knjižnica Maribor, Ministrstvo za finance in Knjižnica Rogaška Slatina).

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

	31.12.2024	31.12.2023	Indeks 24/23
Lastni viri in dolgoročne obveznosti	790.442	829.550	95,3
Obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva	765.261	774.464	98,8
Presežek prihodkov nad odhodki	25.181	55.086	45,7

Obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva na dan 31.12.2024 znašajo 765.261,48 € in se nanašajo na Mestno občino Slovenj Gradec v višini 476.469,32 € ter na Občino Mislinja v višini 288.792,16 €. Stanje obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, je usklajeno z obema občinama.

Presežek prihodkov nad odhodki na dan 31.12.2024 znaša v skupni višini 25.180,78 €, od tega zapade na Mestno občino Slovenj Gradec v višini 15.528,12 €, na Občino Mislinja pa 9.652,66 €.

Izvenbilančne evidence

Knjižnica na dan 31.12.2024 ne izkazuje izvenbilančnih evidenc.

Sredstva prejeta za knjižnično gradivo:

- Mestna občina Slovenj Gradec je v letu 2024 mesečno po dvanajstih na osnovi pogodbe št. 014-0001/2024 o financiranju stroškov poslovanja v letu 2024 nakazala sredstva v višini 37.953,44 €.
- Občina Mislinja je v letu 2024 mesečno po izdanih zahtevkih na osnovi pogodbe št. 01/2043 o financiranju stroškov poslovanja v letu 2024, nakazala sredstva v višini 12.826,48 €.
- Ministrstvo za kulturo je na osnovi pogodbe št. 3340-24-126045 o sofinanciranju in izvedbi nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah v letu 2024 nakazalo sredstva v višini 28.284,00 €.
- Za nakup knjižničnega gradiva v višini 5.924,46 € smo namenili lastna sredstva knjižnice, pridobljena od članarin in zamudnin.

Za nakup knjižničnega gradiva so bila porabljena vsa pridobljena sredstva iz omenjenih virov ter delno lastna sredstva knjižnice. Skupno se je nabavilo knjižnega gradiva za 84.988,38 €.

Sredstva prejeta za opremo:

- Mestna občina Slovenj Gradec je na podlagi soglasja k porabi presežka prihodkov nad odhodki po ZR 2023 odobrila nakup osnovnih sredstev v skupni višini 34.651,83 €. Na podlagi zahtevkov in odobrenih sredstev iz proračuna za leto 2024 je odobrila tudi sredstva za nakup opreme v višini 18.484,21 €.
- Občina Mislinja je v letu 2024 zahtevala vrnitev dela presežka v višini 6.551,4 €, ki se je porabil za obnovitev in popravilo požarnega stopnišča pri Knjižnici Mislinja.

Razporeditev presežka med občinama ustanoviteljicama

	31.12.2024	31.12.2023	Indeks 24/23
Mestna občina Slovenj Gradec	15.528	41.266	37,6
Občina Mislinja	9.653	13.820	69,8
Skupaj	25.181	55.086	45,7

V poslovnem letu 2024 izkazuje Knjižnica Slovenj Gradec presežek prihodkov nad odhodki v višini 11.341,59 €, z odbitkom obveznosti za davek od dohodkov pravnih oseb v višini 43,62 € pa 11.297,97 €. Skupni-kumulativni presežek, s prenosom presežka iz preteklih obdobj pa je na dan 31.12.2024 25.180,78 €.

2. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV od 1.1.2024 do 31.12.2024

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov je narejen v skladu z računovodskimi standardi in zajema celotno poslovanje knjižnice. Prihodki in odhodki knjižnice se priznavajo po načelu nastanka poslovnega dogodka, to je fakturirane realizacije. Vodijo se na analitičnih kontih glavne knjige v skladu s pravilnikom o enotnem kontnem načrtu po pravilih, ki veljajo za določene uporabnike. Rezultat poslovanja je znesek razlike med prihodki in odhodki tekočega leta. Podatki so v € brez centov.

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV	LETO 2024	LETO 2023	Indeks 24/23
PRIHODKI	695.560	618.868	112,4
Prihodki od poslovanja	685.801	618.868	110,8
Finančni prihodki	2.171	0	
Drugi prihodki	7.588	0	
ODHODKI	684.218	591.650	115,6
Stroški blaga, materiala in storitev	164.761	130.696	126,1
stroški materiala	32.069	28.072	114,2
stroški storitev	132.692	102.624	129,3
Stroški dela	513.533	457.025	112,4
plače in nadomestila plač	398.703	350.053	113,9
prispevki za socialno varnost delodajalcev	67.498	62.272	108,4
drugi stroški dela	47.331	44.700	105,9
Amortizacija	5.924	3.929	150,8
Drugi stroški	0	0	
Finančni odhodki	0	0	
Drugi odhodki	0	0	
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	11.298	27.151	
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	0	0	

PRIHODKI

Knjižnica Slovenj Gradec pridobiva prihodke za redno dejavnost in delovanje knjižnice in njenih enot od obeh občin ustanoviteljic in sicer od Mestne občine Slovenj Gradec ter Občine Mislinja.

Mestna občina Slovenj Gradec je mesečno po dvanajstlinah, skladno s potrjenim proračunom, po pogodbi št. 014-0001/2024 o financiranju stroškov poslovanja Javnega zavoda Knjižnica Slovenj Gradec v letu 2024, nakazala sredstva za redno poslovanje v višini 520.634,06 € ter za nakup knjig 37.953,44 € in za osnovna sredstva 18.484,21 € skupaj 577.071,71 €.

PRIHODKI	LETO 2024	LETO 2023	Indeks 24/23
Mestna občina Slovenj Gradec	520.634	479.720	108,5
Občina Mislinja	124.603	121.428	102,6
Prihodki knjižnice (članarine, zamudnine)	16.679	15.759	105,8
Drugi prihodki (obresti)	2.171	1.848	117,5
Drugi prihodki (refundacije, nagrade)	26.251	113	23177,6
Drugi poslovni prihodki-odškodnine	5.221	0	
Zavod za zaposlovanje	0	0	0,0
SKUPAJ PRIHODKI	695.559	618.868	112,4

Občina Mislinja je na podlagi pogodbe št. 01/2024 o financiranju stroškov poslovanja Javnega zavoda Knjižnica Slovenj Gradec mesečno po dvanajstih za plače in po zahtevkih za ostale stroške, nakazala sredstva za redno dejavnost v višini 124.603,19 €, ter za knjige 12.826,48 €, skupaj 137.429,67 €.

Prihodki knjižnice predstavljajo članarine, zamudnine za knjižnično gradivo, poškodovano gradivo v višini 16.679,44 €.

Drugi prihodki knjižnice v skupni višini 33.642,94 € so prihodki od refundacij za bolniška nadomestila v višini 23.884,38 €, prihodki od obresti v višini 2.170,78 €, ter drugi prihodki (odškodnine in nagrade) v višini 7.587,78 €.

ODHODKI

Knjižnica je v izkazu prihodkov in odhodkov za leto 2024 izkazala odhodke v višini 684.218,04 €. Odhodke predstavljajo stroški materiala, stroški storitev, stroški dela in amortizacija.

ODHODKI	LETO 2024	LETO 2023	Indeks 24/23
1.Stroški blaga, materiala in storitev	164.761	130.696	126,1
stroški materiala	32.069	28.072	114,2
stroški storitev	132.692	102.624	129,3
2.Stroški dela	513.533	457.025	112,4
plače in nadomestila plač	398.703	350.053	113,9
prispevki za socialno varnost delodajalcev	67.498	62.272	108,4
drugi stroški dela	47.331	44.700	105,9
3.Amortizacija	5.924	3.929	150,8
SKUPAJ ODHODKI	684.218	591.650	115,6

1. Stroški blaga, materiala in storitev**Stroški materiala**

	LETO 2024	LETO 2023	Indeks 24/23
Stroški materiala	32.069	28.072	114,2
Poraba plina, elektrika	13.507	14.095	95,8
Matarial za prireditve	9.712	5.252	184,9
Drugi stroški materiala (pisarniški mat., splošni,...)	8.849	8.725	101,4

Stroški materiala so v letu 2024 znašali 32.068,93 € in so za 14,2 % večji kot v preteklem letu, kar je posledica nekoliko večjih izdatkov za prireditve (Meškovo leto).

Stroški storitev

ODHODKI	LETO 2024	LETO 2023	Indeks 24/23
Stroški storitev	132.692	102.624	129,3
tekoče vzdrževanje	23.096	20.992	110,0
komunalne storitve, ogrevanje	52.150	36.417	143,2
telefon, internet, pošta	13.114	11.774	111,4
zavarovalne premije za objekte in opremo	3.536	2.385	148,3
plačilni promet in bančne storitve	172	165	104,2
strokovno izobraževanje	9.982	5.025	198,6
programski stroški-prireditve	8.213	6.547	125,4
varovanje zgradbe	2.137	2.124	100,6
študentsko delo	9.980	9.622	103,7
varstvo pri delu za zaposlene	1.993	2.011	99,1
druge storitve	8.318	5.560	149,6

Skupni stroški storitev so v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 večji za 29,3 %. Večji so stroški vzdrževanja, izdatki namenjeni za strokovno izobraževanje, potrebe po študentski pomoči so ostale na enaki ravni. Podražile so se poštne storitve ter tudi telefon in internet ter zavarovanje objekta. Stroški varovanja zgradbe so skoraj enaki, so pa precej nižji stroški obratovanja v Knjižnici Mislinja (elektrika, komunala in ogrevanje) , kar je posledica nezaračunavanja stroškov obratovanja, smo pa z mesecem oktobrom 2024 tudi to uredili. Več se je porabilo tudi za izvajanje samega programa, saj smo praznovali Meškovo leto, prireditve, razstave, programi za otroke in mladino pa so se izvajali v polnem teku. Pod druge storitve štejemo izplačane sejnine članom sveta, izdatki reprezentanca, prispevek stavb. zemljišča, članarine ZSK, ter stroške raznih storitev za opravljanje dejavnosti. Tudi tukaj se je v primerjavi z lanskim letom poraba povišala, z letom 2024 mesečno plačujemo obratovalne stroške za Knjižnico Podgorje v skupni letni višini 1.401,9 € ter za Knjižnico Pameče v skupni višini 1.634,7 €. Precej večji so tudi stroški obratovanja za objekt v matični knjižnici (43,2 %). Strošek se je v največji meri zvišal zaradi menjave strehe na objektu PTC Katica.

Stroški dela

	LETO 2024	LETO 2023	Indeks 24/23
Stroški dela	513.532	457.025	112,4
bruto plače, nadomestila	398.703	350.053	113,9
prispevki na izplačane plače	67.498	62.272	108,4
od tega premije KAD	7.088	6.288	112,7
drugi stroški dela	47.331	44.700	105,9
regres za LD	18.808	17.850	105,4
regres za prehrano	20.075	18.606	107,9
prevoz na in iz dela	7.577	7.576	100,0
drugo (jubilejne nagrade)	870	668	130,2

Vsi stroški dela se nanašajo na redno zaposlene. V letu 2024 je bilo redno zaposlenih 15 delavcev. Zaradi dolgotrajne bolniške odsotnosti ene zaposlene, smo si pomagali s študentskim delom.

Vsi s plačami povezani stroški dela so izplačani na osnovi Dogovora o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2023 in 2024.

Plače so obračunane na osnovi pogodb o zaposlitvi. Prispevki iz in na plače ter dohodnina so obračunani po predpisanih stopnjah in so odvisni od plač. Premije za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje (KAD) so obračunane in plačane po predpisani lestvici za redno zaposlene. Povračila stroškov prevoza na in iz dela ter prehrane so izplačani glede na dnevne prisotnosti po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom. Na letni ravni je opazen dvig stroška za prehrano (7,9 %) ter stroška za regres (5,4%). V letu 2024 nismo imeli nobenega izplačila za odpravnine, bili pa sta jubilejni nagradi za 10 in 20 let dela. Skupni stroški dela so v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 za 12,4 % višji.

Amortizacija

	LETO 2024	LETO 2023	Indeks 24/23
Amortizacija	5.924	3.929	150,8

V letu 2024 smo obračunali amortizacijo opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev in oblikovali popravke v višini 147.326,99 €, za knjižnično gradivo v višini 79.063,92 €, za zgradbe v upravljanju v višini 38.396,48 €, opremo 19.081,25 € ter drobni inventar v višini 4.860,88 €. V breme obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje smo pokrili amortizacijo v višini 141.402,53 €, v breme prihodkov pa v višini 5.924,46 €. Amortizacija v znesku 5.924,46 € predstavlja nakup knjižničnega gradiva iz lastnih sredstev.

Poslovni izid

Knjižnica je v izkazu prihodkov in odhodkov za leto 2024 izkazala pozitiven poslovni izid – presežek prihodkov nad odhodki v višini 11.297,97 €.

2.1 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnost

Knjižnica v izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti za leto 2024 izkazuje samo prihodke in odhodke za izvajanje javne službe. Izkazan je presežek prihodkov nad odhodki v višini 11.297,97 €.

3. OSTALI RAČUNOVODSKI IZKAZI

3.1 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

Knjižnica v letu 2024 ni imela finančnih terjatev in naložb, zato je obrazec prazen.

3.2 Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

Knjižnica se tudi v letu 2024 ni zadolževala. V izkazu računa financiranja določenih uporabnikov je prikazano zmanjšanje denarnih sredstev na računu, ki je izračunano med prihodki in odhodki po načelu denarnega toka.

3.3 Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka služi spremljanju gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov. Izkaz je negativen in sicer manko prihodkov nad odhodki v višini 41.925,43 €.

IZKAZ PRIHODKOV -DENARNI TOK	LETO 2024	LETO 2023	Indeks 24/23
PRIHODKI			
Proračunski prihodki			
1. Redne dotacije MO Slovenj Gradec	509.273	476.796	106,8
2. Knjižnično gradivo- MO Slovenj Gradec	37.953	37.953	100,0
3. Dotacije MO SG -amortizacija	11.788	11.628	101,4
SKUPAJ MO Slovenj Gradec	559.014	526.377	106,2
1. Redne dotacije O Mislinja	124.603	121.429	102,6
2. Knjižnično gradivo- O Mislinja	12.826	12.685	101,1
3. Investicije v opremo , sofinanciranje	0	0	
SKUPAJ O Mislinja	137.429	134.114	102,5
1. Ministrstvo za kulturo-razpis za knjige	28.284	28.558	99,0
SKUPAJ MINISTRSTVO	28.284	28.558	99,0
1. Prihodki javnih financ-refundacije ZZS	23.986		
Skupaj proračun- redna dejavnost	748.713	689.049	108,7
Nejavni prihodki			
1. Članarine, zamudnine	16.679	15.759	105,8
2. Drugi prihodki (obresti, nagrade, odškodnine)	11.198	3.096	361,7
Nejavni prihodki	27.877	18.855	147,8
SKUPAJ VSI PRIHODKI	776.590	707.904	109,7

Skupni prihodki po denarnem toku so v letu 2024 večji od prihodkov v letu 2023. Gre za večje redne dotacije MO SG, pa tudi Občine Mislinja, predvsem zaradi večje mase denarja pri plačah. Večja so tudi lastna sredstva, prihodki od članarin in zamudnin. V letu 2024 znašajo skupno 16.679,44 €. Prejeli smo tudi plaketo MO Slovenj Gradec za

uspehe na področju knjižnične dejavnosti, nagrada je znašala 2.366,79 €, 5.220,99 € smo prejeli še odškodnin iz naslova zavarovanja.

IZKAZ ODHODKOV-DENARNI TOK	LETO 2024	LETO 2023	Indeks 24/23
Plače in drugi izdatki zaposlenim	446.725	389.740	114,6
1.Plače in dodatki	378.382	334.848	113,0
2.Regres za letni dopust	18.808	17.850	105,4
3.Povračila in nadomestila	27.842	26.063	106,8
4.Drugi izdatki zaposlenim (RDU)	20.822	10.979	189,7
Prispevki delodajalcev za socialno varnost	67.561	61.855	109,2
1. Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	33.232	30.591	108,6
2. Prispevek za zdravstveno zavarovanje	26.608	24.452	108,8
3. Prispevek za zaposlovanje	256	240	106,7
4. Prispevek za starševsko varstvo in poš.pri delu	375	344	109,0
5. Premije kolektivnega dodatnega pok. zavarovanja	7.088	6.228	113,8
Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	251.093	215.917	116,3
1.Pisarniški in splošni material in storitve	30.692	28.788	106,6
2. Posebni material in storitve (knjiž.gradivo)	85.063	83.089	102,4
3. Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	71.630	54.200	132,2
4. Izdatki za službena potovanja	4.426	2.224	199,0
5. Tekoče vzdrževanje	23.567	17.721	133,0
6. Drugi operativni odhodki	35.713	29.895	119,5
Investicijski odhodki	53.136	29.093	182,6
1. Nakup opreme	30.956	29.093	106,4
2. Nakup drugih osnovnih sredstev	8.589	0	0,0
3. Investicijsko vzdrževanje in obnove	13.590	0	0,0
SKUPAJ VSI ODHODKI	818.516	696.605	117,5
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI		11.299	0,0
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	41.925	0	

Skupni odhodki po denarnem toku so v letu 2024 za 17,5 % večji, v primerjavi z odhodki v letu 2023.

Denarna sredstva na podračunu pri UJP so se v letu 2024 glede na leto 2023 dejansko zmanjšala in sicer:

- stanje na računu na dan 31.12.2023 je bilo 69.488,69 €.
- Stanje na računu na dan 31.12.2024 je bilo 21.186,76

Razlika je zmanjšanje sredstev na podračunu pri UJP za 48.301,93 €.

4 RAZPOREDITEV PRESEŽKA

Rezultat poslovanja tekočega leta je skupni kumulativni presežek prihodkov nad odhodki v višini 25.180,78 €. Na podlagi 19. člena Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec knjižnica presežek razporedi v skladu z zakonom po predhodnem soglasju ustanoviteljev.

Na podlagi 18. člena Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec, se presežek razdeli skladno s soustanoviteljsko pogodbo in sicer Mestna občina Slovenj Gradec v deležu 78,90 % in Občina Mislinja v deležu 21,10 %.

Knjižnica izkazuje v bruto bilanci na dan 31.12.2024 naslednjo razporeditev presežka:

LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI-RAZRED 9

Konto 980000- Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje od Mestne občine SG	476.469,32 €
Konto 980100- Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje od občine Mislinja	288.792,16 €
Konto 985000- Presežek prihodkov nad odhodki Mestna občina Slovenj Gradec	15.528,12 €
Konto 985001- Presežek prihodkov nad odhodki Občina Mislinja	9.652,66 €
Skupaj razred 9	790.442,26 €
Skupaj razred 0	765.261,48 €
Razlika (R9-R0) je	25.180,78 €

Pojasnila sestavila računovodkinja, univ. dipl. ekon.
Lidija Uršnik